

„ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД

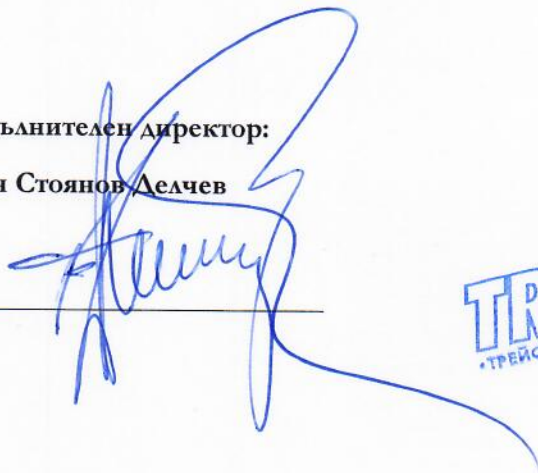
МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

КЪМ 30.09.2021 г.

Финансовият отчет за периода, завършващ на 30.09.2021 г. от страница 1 до страница 85 е одобрен и подписан от името на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД от:

Изпълнителен директор:

Боян Стоянов Делчев

Съставителя:

Антоанета Стефанова Горянова-Баракова

TRACE
„ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД

I. Обща информация, счетоводна политика, изходни положения

1. Обща информация за дружеството

Трейс Груп Холд АД е акционерно дружество, регистрирано в Старозагорски окръжен съд по фирмено дело №255/2005год., вписано в Агенция по вписванията с ЕИК: 123682269 и е със седалище , адрес на управление и място на стопанска дейност: гр. София 1408, ул. Никола Образописов №12.

Основната дейност на дружеството-майка е придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, управление и продажба на облигации, придобиване, управление и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, проектиране, изграждане, реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на пътища, пътни съоръжения, съоръжения за автомагистрала, пътища и улици (мостове, тунели и др.) и пътна инфраструктура; проектиране, изграждане, реконструкция, обзавеждане, ремонт и инвеститорски контрол на търговски и жилищни строителни обекти, на железопътни линии и самолетни писти /ново строителство, основен ремонт и рехабилитация/; на метростанции; на хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни съоръжения и системи; на пристанищни и брегоукрепителни съоръжения и системи; извършване на всякакви видове строително-монтажни работи, консултантски услуги, търговска дейност и отдаване под наем (сублизинг) на дълготрайни активи.

Трейс Груп Холд АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството има учредени клонове в: Република Сърбия, Република Чехия, Украйна и Македония.

1.1. Собственост и управление на дружеството

Основният капитал е разпределен на 24 200 000 бр. безналични поименни акции с номинална стойност 1 лев.

Собствеността към 30.09.2021 г. е разпределена както следва:

	%
Николай Михайлов	67,26%
Галини-Н ЕООД	9,00%
Трейс Груп Холд АД (обратно изкупени акции)	0,03%
Други физически и юридически лица	23,71%
	100,00%

Дружеството има двустепенна форма на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет, както и назначен от Общото събрание на акционерите одитен комитет.

Членове на Надзорния съвет към 30.09.2021 г., са:

Николай Михайлов	Председател
Манол Денев	Член
Мариеела Рунтева	Член

Членове на Управителния съвет към 30.09.2021 г., са:

Десислава Любенова	Председател
Боян Делчев	Член
Росица Динева-Георгиева	Член

Трейс Груп Холд АД се представява и управлява към 30.09.2021 г. от изпълнителния директор инж. Боян Делчев.

Членове на Одитния комитет към 30.09.2021 г. са:

Христо Савчев	Председател
проф. д-р Христина Николова	Член
Диана Деянова-Рангелова	Член

1.2. Друга информация

Съставител на финансовия отчет: Антоанета Стефанова Горянова-Баракова

Юристи: Христина Арихтева

Одитор: Калин Апостолов, д.е.с.№657

Обслужващи банки: Уникредит Булбанк АД, Обединена Българска Банка АД, Банка ДСК ЕАД, Юробанк България АД, Инвестбанк АД.

Към датата на настоящия междинен финансов отчет средносписъчният състав на персонала в Трейс Груп Холд АД е 102 работници и служители, включително клонове.

Обхват на финансовия отчет : Финансовият отчет е индивидуален отчет на предприятието и обхваща периода годината, започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 30.09.2021г.

Период на сравнителната информация – предходен период : Годината, започваща на 01.01.2020г. и завършваща на 30.09.2020г.

Дата на финансовия отчет : 29.10.2021г.

2. Счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на финансовите отчети

Индивидуалният годишен финансов отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз. Те включват Международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS)), Международните стандарти за финансови отчети (International Financial Reporting Standards (IFRS) и тълкуванията за тяхното прилагане (SIC – IFRIC interpretations).

Международните стандарти за финансови отчети включват и последващите изменения и допълнения на тези стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, както и бъдещите стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, изготвени от Съвета по международни счетоводни стандарти (International Accounting Standards Board (IASB)).

Счетоводната политика на Дружеството е разработена в съответствие със Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансови отчети.

Представянето на индивидуалния годишен финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансово отчетане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на индивидуалния годишен финансов отчет.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на индивидуалния годишен финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

За текущия период Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

Промени в **Концептуалната рамка за финансово отчитане** и съответни промени в референциите към нея в различни МСФО (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г. - приети от ЕК). Тези промени в Рамката включват преработени изцяло дефиниции за „актив” и „пасив”, както и нови насоки за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката.

МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г.- приети от ЕК

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес” и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи.

Промени в **МСС 1 Представяне на финансови отчети** и **МСС 8 Счетоводна политика**, промени в приблизителните оценки и грешки в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г.- приети от ЕК

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост”, посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропуснатата, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие”.

Промени в **МСФО 9 Финансови инструменти**, **МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване** и **МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания** в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – приети от ЕК

Тези промени са свързани с произтичащата несигурност от реформата на референтните лихвени проценти, предприета от Съвета за финансова стабилност към Г20. Тази реформа е насочена към замяна на съществуващите и използвани като базови, в сделките с финансови инструменти, междубанкови лихвени проценти (Например: Libor, Euribor, Tibor), с алтернативни базови лихвени проценти, основаващи се на между банкови пазари, както и за разработване на алтернативни базови лихвени проценти, които са почти безрискови.

Промени в **МСФО 16 Лизингови договори**, промени в отстъпките по наем в контекста на Covid-19 в сила от 01.06.2020 г.- приети от ЕК

В резултат на пандемията COVID-19 на лизингополучателите са предоставени отстъпки по наем. Такива отстъпки могат да приемат най-различни форми, включително спиране на плащанията за определен период и отсрочване на лизингови плащания. През май 2020 г. СМСС направи изменение на МСФО 16 Лизингови договори, което предоставя на лизингополучателите възможност да третират определените отстъпки по наем, по същия начин, както биха направили, ако не бяха модификации на лизинга. В много случаи това ще доведе до отчитане на отстъпките като променливи лизингови плащания в периода, в който са предоставени.

Предприятията, прилагащи практически целесъобразната мярка, трябва да разкрият този факт, независимо дали е бил приложен към всички идентифицирани отстъпки по наем или, ако не, информация за естеството на договорите, към които е била приложена, както и сумата, призната в печалбата или загубата произтичащи от отстъпките по наем.

Към датата на издаване за одобряване на този Индивидуален финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2020 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Дружеството за следващи периоди, а именно:

МСС 1 Представяне на финансови отчети дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г. [евентуално отложено за 1 януари 2023 г.].

Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в

зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

МСФО 3 Бизнес комбинации дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната.

Допълнително, за посочените по-долу променени стандарти, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в Индивидуалния финансов отчет на Дружеството, а именно:

МСФО 17 Застрахователни договори в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., удъбжен до 01.01.2023 г. – не е приет от ЕК.

Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща правила за признаване и оценяване, за представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни аспекти.

МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и **МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС

Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия.

Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г. – не са приети от ЕК

Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г.:

- **МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път** - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.
- **МСФО 9 Финансови инструменти** - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви (за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия).
- **МСФО 16 Лизинг** - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.
- **МСС 41 Земеделие** - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане.

Промени в **МСФО 4 Застрахователни договори** в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. - приети от ЕК

Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17 с цел преодоляване на временните счетоводни последици от различните дати на влизане в сила на двата стандарта.

Годишни подобрения в МСФО Цикъл 2015 - 2017 - подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приети от ЕК

Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия.

Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив, останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение, когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23.

МСС 19 (променен) – Доходи на наети лица в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019, приет от ЕК

Тази промяна уточнява, че в случаи на промени в плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане, в определянето на разходите за текущ трудов стаж и разходите за лихви за периода след преизчислението, дружеството е длъжно да използва заложените предположения използвани при преизчислението.

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК

Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка, относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2019 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в индивидуалния годишен отчет на дружеството за следващи периоди, а именно:

Промени в **Концептуалната рамка за финансово отчитане** в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не са приети от ЕК

Тези промени включват преработени дефиниции за „актив” и „пасив”, както и нови насоки за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката.

МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е приет от ЕК

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели: а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и оперативни процеси, които заедно водят до създаването на продукт; б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиента и като се отнеме фокусът върху способността за намаляване на разходите; в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес; г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.

Промени в **МСС 1 Представяне на финансови отчети** и **МСС 8 Счетоводна политика**, промени в приблизителните оценки и грешки в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – не са приети от ЕК

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост“, посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропуснатата, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие“. Налице са три нови аспекта от определението, които следва да бъдат отбелязани: а) ”прикриване” б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители” и в) ”основни потребители”. Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация: а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен; б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети; в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно; г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от направените промени в Концептуалната рамка и горепосочените стандарти, които ще окажат влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификациите на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството в следващите отчетни периоди.

Допълнително, за посочените по-долу променени стандарти, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2019 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в индивидуалния годишен финансов отчет на дружеството, а именно:

МСФО 17 Застрахователни договори в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК

Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща правила за признаване и оценяване, за представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни аспекти.

МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и **МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС

Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3.

Реформа на референтната лихва (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7)

Измененията в реформата на референтната лихва (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) поясняват, че предприятията ще продължат да прилагат определени изисквания за отчитане на хеджирането, като приемат, че показателят за лихвен процент, върху който са хеджираните парични потоци и паричните потоци от инструмента за хеджиране са базирани, няма да се променят в резултат на реформата на референтната лихва.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството за периода, приключващ на 31 декември 2020 г., е изготвен на базата на принципа на действащо предприятие.

Ръководството е взело предвид извънредната епидемична обстановка, в която се намира Република България на настоящия етап и е подробно оповестило това в бележка 6. Събития след края на отчетния период към раздел II.

2.3. Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година, с изключение на ефектите от влезлите в сила нови стандарти и изискванията, които се прилагат перспективно, като Дружеството се е съобразило в пълнота .

2.4. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското законодателство счетоводните регистри са изготвени в лева. Данните във финансовите отчети са в хиляди лева.

Към 30.09.2021г. фиксингът на някои валути към българския лев е както следва:

Валута	<u>30.09.2021г.</u>
1 EUR	1.95583 лева
1 RSD	0.016635 лева
1 CZK	0.074813 лева

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Дружеството по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Отчета за всеобхватния доход.

Отделните елементи на Финансовия отчет на Дружеството са изготвени в хиляди български лева (х.лв.). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството и дейността му в България, функционалната валута за клоновете/мястото на стопанска дейност е RSD-сръбски динари, CZK-чешки крони, MKD-македонски денар, UAH -украински гривни.

Превалутирането от функционална валута към валута на представяне за чуждестранните дейности на дружеството се извършва в съответствие с МСС 21 – Ефекти от промените в обменните курсове /точка 2.21/

2.5. Сравнителна информация

Текущ отчетен период от 01.01.2021 г. до 30.09.2021г. Предходен отчетен период от 01.01.2020 г. до 31.12.2020г. Дружеството представя сравнителна информация за една предходна финансова година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.6. Консолидиран финансов отчет

Дружеството е избрало да оповестява сегментна информация и доход на акция в своя консолидиран финансов отчет.

2.7. Текущи и нетекущи активи и пасиви

2.7.1. Текущи и нетекущи активи

Дружеството класифицира актив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ, когато не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

2.7.2. Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- Дружеството няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най- малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато той следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако, първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца и след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване, е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

2.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръжения на дружеството включват активи, които отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока **от 700.00 лв.** Активи, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на

придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Дружеството е приело политика да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Първоначално имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, включително митата и невъзстановимите данъци върху покупката, както и всички преки разходи за привеждане на актива в работно състояние за предвидената му употреба.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС 16 и когато е вероятно предприятието да има икономическа изгода над първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата стойност на активите. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи е както следва:

Група	Години
Сгради	50
Съоръжения	25
Машини, производствено оборудване и апаратура	от 20 до 30
Транспортни средства без автомобили	15
Автомобили	от 7 до 10
Всички останали амортизируеми активи	7

При придобиване на активи, които не са нови, ръководството определя полезния живот и остатъчната стойност на всеки актив индивидуално, според състоянието му към датата на придобиване.

Начисляването на разходи за амортизация започва от момента, в който имотите, машините и съоръженията са налични, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството.

Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати:

-датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5; и

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат перспективно, като промяна в счетоводните приблизителни оценки, в съответствие с МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва при продажба на актива или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива.

Когато в хода на обичайната си дейност Дружеството рутинно продава имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. В тези случаи и за активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, МСФО 5 не се прилага. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено.

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСФО 16 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Резултатът се представя нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите.

В състава на Имотите, машините и съоръжения се представят капитализираните разходи за придобиване на такива активи, както и предоставените аванси в тази връзка.

2.9. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като такъв.

Инвестиционен имот се признава като актив само, когато е вероятно приписваните му бъдещи икономически изгоди да се получат и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС 40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване – по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка, в съответствие с всички изискванията на МСС 16 относно този модел.

Инвестиционните имоти се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата им стойност. Средният полезен живот в години за инвестиционните имоти, е:

Група	Години
Сгради	50

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода и се представят нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите, освен ако МСФО 16 не изисква друго, при продажба с обратен лизинг.

2.10. Нематериални активи

Дружеството отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване, формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че се ще получат очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС 38 и включва покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и рибати се приспадат, както и всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване.

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС 38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Дружеството оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието, като нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират, а тези с ограничен полезен живот се амортизират.

Нематериалните активи, които подлежат на амортизация, се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата им стойност. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Програмни продукти, софтуер	5
Всички останали амортизируеми активи	7
Активи с ограничен срок на ползване	по договор

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

- датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5; и

- датата, на която активът е отписан.

Нематериалните активи се отписват, при освобождаване /продажба или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от нематериален актив, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода и се представят нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите, освен ако МСФО 16 не изисква друго, при продажба с обратен лизинг.

2.11. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът на Дружеството върху тях се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната им политика, така че да се извличат изгоди в резултат на тяхната дейността.

В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия са представени по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за доходите.

Придобиванията и продажбите /освобождаването/ на инвестиции в дъщерни дружества се отчитат по “датата на сключване” на сделката.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента. Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контролът върху стопанските изгоди от инвестициите. Нетният доход от освобождаването, представляващ разликата между постъпленията, ако има такива, и себестойността на инвестициите, се представя в статии Финансови приходи или съответно Финансови разходи в Отчета за доходите.

В случай, че дружеството запази участие в дадено предприятие, което следва да бъде признато, то се класифицира като асоциирано или в съответствие с МСФО 9, съобразно обстоятелствата. Балансовата стойност към датата на загуба на контрол се приема, съответно, за цена на придобиване при първоначалната оценка на инвестицията в асоциирано предприятие или се коригира до справедливата стойност, ако се налага, при признаването на неконтролиращото участие.

2.12. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместни предприятия.

В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в асоциирани предприятия са представени по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки.

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Дружеството и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието.

В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в съвместни предприятия са представени по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки.

Дружеството признава дивидент от асоциирано или съвместно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му за получаване на въпросния.

Инвестициите се отписват, когато се загуби значителното влияние или съвместният контрол, съответно върху асоциираните или смесените предприятия. Доходите от освобождаването, включващи нетния резултат между полученото възнаграждение от него, ако има такова, и стойността на инвестицията, се представя в статия Финансовите приходи/разходи в Отчета за доходите.

Инвестициите, които не са класифицирани като дъщерни, асоциирани или смесени предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, съгласно изискванията и изключенията в МСФО 9, относно класификацията на капиталови инструменти.

Инвестиции, които са класифицирани в съответствие МСФО 5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба/ се отчитат в съответствие с този МСФО.

2.13. Обезценка на дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС 36, към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден дълготраен актив от състава на Имотите, машините и съоръженията, Инвестиционните имоти, Нематериалните активи и Инвестициите в дъщерни, асоциирани, и смесени предприятия е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба.

За целите на определяне на обезценката, активите на Дружеството са групирани на най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат разграничени парични потоци – единица генерираща парични потоци.

2.14. Материални запаси

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги /материали, суровини/.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до настоящото им състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Материалните запаси се представят по по-ниската от цена на придобиване и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на даден материален запас превишава неговата възстановима стойност. Загубите от обезценка се признават в Отчета за доходите. Разходът при потребление/отписване се определя по метода „среднопретеглена” стойност.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.15. Активи, държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди това, съгласно МСС 36 и МСФО 5.

2.16. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за Дружеството и финансов пасив, или инструмент на собствения капитал за друго предприятие, или обратно.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

2.16.1. Финансови активи

2.16.1.1. Признаване и класификация на финансовите активи

Дружеството признава финансов актив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Дружеството класифицира финансовите активи, съобразно последващото им оценяване в категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9. Класификацията е в зависимост от същността и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

При обичайните покупки и продажби, финансовите инструменти се признават и отписват на база „дата на сделката“. Дружеството прилага метода последователно по отношение на всички сделки с финансови активи по всяка категория, като за целта са определени две допълнителни категории: „финансови активи, определени като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“, отделно от тези, за които задължително се прилага този подход, както и „инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, отчетени чрез право на избор“, отделно от тези, които задължително се оценяват по този модел.

2.16.1.2. Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. За всички други финансови активи, придобити при пазарни условия, Дружеството също приема за най-добро доказателство относно справедливата им стойност, при първоначално признаване, съответната цена на сделката. При разлика между двете стойности, инструментите с котираны цени или релевантни наблюдаеми данни се отчитат по справедлива стойност, като разликата до цената на сделката се признава в печалба или загуба, а във всички останали по справедлива стойност, коригирана, за да се разсрочи разликата, която се признава до степента на промяна в даден фактор, който биха взели предвид участниците в пазара.

2.16.1.3. Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“.

i. Финансови активи по амортизирана стойност

Дружеството оценява финансовите си активи по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва.

Тези финансови активи включват: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания, вземания по предоставени заеми, вземания, придобити, чрез цесии, търговски вземания и други вземания, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Последващото оценяване се извършва, по метода на ефективния лихвен процент, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

За просрочените търговски и други вземания до 3 месеца лихви не се начисляват. Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

ii. Финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството оценява финансовите си активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци, състоящи се единствено от плащания на главници и лихви, така и продажба на тези финансови активи.

Дружеството прилага изключенията в МСФО 9 по отношение на капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, но които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, като за конкретни инвестиции в такива инструменти прави неотменим избор, при признаването им, да бъдат отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, които задължително се оценяват по този модел.

Финансовите активи в тази категория включват: капиталови инструменти, представляващи малцинствени дялове, които не са държани за търгуване и за които Дружеството е направило неотменим избор при тяхното признаване да се отчитат последващо по справедлива стойност, през друг всеобхватен доход.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котираните цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци. При липса на котираните цени относно капиталови инструменти, класифицирани за отчитане по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, за определяне на справедливата им стойност се ползва цената на придобиване, когато това е уместно съгласно МСФО 9, обикновено – липсва актуална информация и/или са налице широк обхват възможни оценки, при определени обстоятелства.

Финансовите активи в тази категория, държани с цел, както събиране на договорните парични потоци, включващи единствено плащания на главници и лихви, така и продажба им, подлежат на преглед за обезценка към всеки финансов отчет на Дружеството. Разликите се признават в печалба или загуба, като корективът за обезценка се представя в друг всеобхватен доход, без да се намалява стойността на активите в Отчета за финансовото състояние.

iii. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминирала или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Дружеството може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Финансовите активи в тази категория включват: капиталови и дългови инструменти на предприятия емитенти, търгувани на активен пазар.

Финансовите активи в тази категория се представят по справедлива стойност в Отчета за финансовото състояние, като промените се признават в печалба или загуба.

iv. Състав на финансовите активи

Финансовите активи на дружеството към края на отчетния период включват:

- парични средства и предоставени заеми, вземания по цесии, търговски и други вземания, определени като „финансови активи, отчитани по амортизирана стойност“; и
- капиталови инструменти, определени като „финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“.

2.16.1.4. Обезценка на финансови инструменти

Дружеството изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция.

Дружеството признава като печалба или загуба от обезценка размера на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) или обратното им проявление. ОКЗ са настоящата стойност на паричния недостиг за очаквания срок на инструмента, което е разликата между паричните потоци, дължими на предприятието по договор и паричните потоци, които предприятието очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, негова приблизителна стойност или с текущия лихвен процент, както е уместно, съответно, спрямо условията и вида на инструмента. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци, които предприятието очаква да получи от обезпечението или в резултат на други кредитни подобрения, неразделна част от договора.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за това, в резултат на потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се признават по отношение на загуби, които е възможно да възникнат през целия срок на инструмента.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството определя дали кредитният риск по финансовите инструмент се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Дружеството преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на длъжника, движението и/или реструктуриранията по този или други инструменти на длъжника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Дружеството, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които се прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, Дружеството прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. За целта е приложена практически целесъобразна мярка по МСФО 9 и е създадена матрица на провизиите, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания активите по договори с клиенти, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори за икономическата среда.

Търговските вземания и активите по договори с клиенти не са лихвоносни и обичайно се уреждат, съответно: между 60 и 180 дни и между 180 и 360 дни. Дружеството счита дадено търговско вземане или актив по договор с клиент за такива в неизпълнение, когато са в просрочие, съответно: над 360 дни и над 540 дни. В определени случаи, обаче, дадено вземане или актив по договор може да се разглежда като такива в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на договорните суми. В допълнение Дружеството взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, с което да се елиминира възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво.

По отношение на паричните средства в банкови депозити и разплащателни сметки Трейс Груп Холд АД определя ОКЗ за база на публикуваните официални външни кредитни рейтинги на финансовите институции, аналогично и в съответствие с общия модел за обезценка на финансови активи, спрямо промените в кредитния риск по инструментите.

Печалбите (обратно проявление) и загубите от обезценки, включващи провизиите за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки се признават в печалбата или загубата, като корективът за обезценка на дългови инструменти, отчитани по ССДВА, се представя в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на инструмента.

2.16.1.5. Отписване, печалби и загуби

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци са изтекли или когато са били прехвърлени, като Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички ползи и рискове, свързани със собствеността, за което се прави оценка.

Когато Дружеството запази правата за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но поеме задължение за плащане на паричните потоци без съществено закъснение към крайни получатели, финансовият актив се отписва, при условие, че Дружеството няма задължение да плати на крайните

получатели, без да са събрани еквивалентните суми и не може да се разпорежда с първоначалния актив, освен като обезпечение в тяхна полза по това задължение.

Когато Дружеството нито прехвърля, нито запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансов актив, преценява дали е запазен контролът върху него. В случай, че контролът не е запазен, активът се отписва и се признават всякакви права и задължения, които са създадени или запазени при прехвърлянето, ако контролът е запазен, финансовият актив се признава до степента на продължаващото участие.

Резултатът от отписването на финансов актив, представляващ разликата между полученото възнаграждение и балансовата му стойност към датата на отписване, се признава нетно в печалбата или загубата в статия Финансови приходи/разходи в Отчета за доходите.

При отписване на финансови активи, оценявани по справедлива стойност, през друг всеобхватен доход, за които задължително се прилага този модел, кумулативните печалби или загуби по тях, признати преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицират в печалбата или загубата. При отписване на активи, които са определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, кумулативни печалби и загуби по тях се прехвърлят в неразпределената печалба, в рамките на собствения капитал.

Дружеството признава дивидент по финансовите активи в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента, има вероятност да получи изгоди, свързани с дивидента, а размерът му може да бъде надеждно оценен.

2.16.2. Финансови пасиви

2.16.2.1. Признаване и класификация

Дружеството признава финансов пасив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Дружеството класифицира финансовите пасиви, съобразно последващото им оценяване в следните категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „договори за финансова гаранция“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

2.16.2.2. Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се оценяват по тяхната справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално по нея. За всички финансови пасиви, придобити при пазарни условия, Дружеството приема за най-добро доказателство относно справедливата им стойност, при първоначално признаване, съответната цена на сделката. При разлика между двете стойности, инструментите с котираны цени или релевантни наблюдаеми данни се отчитат по справедлива стойност, като разликата до цената на сделката се признава в печалба или загуба, а във всички останали по справедлива стойност, коригирана, за да се разсрочи разликата, която се признава до степента на промяна в даден фактор, който биха взели предвид участниците в пазара.

2.16.2.3. Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите пасиви се класифицират в една от следните пет категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“,

„договори за финансова гаранция“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажименти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

i. Финансови пасиви по амортизирана стойност

Дружеството оценява финансовите пасиви по амортизирана стойност, когато те не попадат задължително в обхвата на някоя от другите категории, в съответствие с МСФО 9, както и когато Дружеството не прилага изключението, с което неотменимо да определи финансов пасив при първоначално признаване като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата, при определените за това условия, съгласно МСФО 9.

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизируема стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Последващото оценяване се извършва, по метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било отбиви или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент.

ii. Договори за финансова гаранция

Дружеството оценява финансовите пасиви като договори за финансова гаранция, когато те отговарят на условията за това, а именно: когато Дружеството е поело задължение да извършва плащания по даден финансов инструмент единствено в случай на неизпълнение от страна на длъжника в съответствие с условията по гарантирания инструмент.

Категория „договори за финансова гаранция“ включва: подписани гаранционни споразумения с банки по кредити, отпуснати на свързани лица, авалирани записи на заповед.

Последващо, договорите за финансова гаранция се оценяват по по-високата от стойността на коректива за загуби, определена аналогично на финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, в съответствие с раздел 2.16.1.4 Обезценка на финансови инструменти или първоначално признатата стойност намалена, когато е уместно, с кумулативната стойност на приходите, признати в съответствие с МСФО 15.

iii. Състав на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на дружеството към края на отчетния период включват:

- получени заеми, търговски и други задължения отчитани по амортизирана стойност; и
- договори за финансова гаранция, издадени за свързани лица в полза на търговски банки. Договорите за финансова гаранция са разгледани аналогично на предоставените заеми, като е отчетен ефектът от издадената гаранция по отношение на лицето, за което е предоставена.

iv. Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност, през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по

справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9.

v. *Пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие*

Дружеството отчита финансови пасиви в тази категория, когато дадено прехвърляне на финансов актив не води до отписване, или когато нито прехвърля, нито запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността и е приложен подходът за продължаващо участие.

Дружеството оценява финансовите пасиви в тази категория по стойността на полученото възнаграждение, когато финансовият актив не е отписан и по амортизираната, или справедлива стойност на правата и задълженията, спрямо това как се оценява финансовият актив с продължаващо участие, когато този подход е приложен.

vi. *Ангажменти за отпускане на кредити с лихвен процент под пазарния*

Дружеството оценява финансовите пасиви като ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния, когато те отговарят на условията за това – то да е поело ангажимент за такъв инструмент.

Последващо, ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния се оценяват по високата от стойността на коректива за загуби, определена аналогично на финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, в съответствие с раздел 2.16.1.4. Обезценка на финансови инструменти или първоначално признатата стойност намалена, когато е уместно, с кумулативната стойност на приходите, признати в съответствие с МСФО 15.

vii. *Състав на финансовите пасиви*

Финансовите пасиви на дружеството към края на отчетния период включват:

- получени заеми, търговски и други задължения отчитани по амортизирана стойност; и
- договори за финансова гаранция, издадени за свързани лица в полза на търговски банки.

2.16.2.4. *Отписване, печалби и загуби*

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при свършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов.

Разликата между балансовата стойност на финансов пасив, който е бил уреден или прехвърлен на друго лице, и платеното възнаграждение, включително всякакви прехвърлени непарични активи или поети пасиви, се признава в печалбата или загубата.

2.17. Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Предприятието е приело политика да отчита в състава на паричните си средства краткосрочни депозити – до 3 месеца. В състава на паричните средства в отчета за финансовото състояние са представени и начислените и неполучени лихви по същите депозити към края на отчетния период.

В допълнение се представя равенство между салдата на паричните средства в Отчета за финансово състояние и Отчета за паричния поток в пояснителните сведения към Финансовия отчет.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с признати в отчета за финансовото състояние активи с „право на ползване“ и задължения по лизингови договори се посочват към финансова дейност, а плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и договори за лизинг на активи на ниска стойност се посочват като плащания за оперативна дейност.

2.18. Капитал и резерви

Собственият капитал на Дружеството се състои от основен капитал, премии от емисии, резерви от произчисления на чуждестранни дейности, общи и други резерви и финансов резултат.

2.18.1. Основен капитал

Основния капитал на Дружеството включва:

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация на Трейс Груп Холд АД, разпределен в 24 200 000 акции с номинал 1 лева всяка; и
- Изкупени собствени акции – представени по цена на придобиване.

Ако Дружеството придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на Трейс Груп Холд АД. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал Дружеството прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и други подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

2.18.2. Премии от емисии

Премиите от емисии са формирани при първичното публично предлагане на акции на Дружеството през 2007 г., като разлика между емисионната и номиналната стойност, намалени с разходите по обратно изкупените акции в последващи периоди.

2.18.3. Преизчисления на чуждестранни дейности

Дружеството има учредени и регистрирани клонове в Република Сърбия, Република Чехия, Македония и Украйна, чиито финансово състояние и резултати от дейността се представят във финансовия отчет, чрез преизчисление от функционална валута към валута на представяне. През 2020 г. Клоновете в Македония и Украйна не участват в дейността на дружеството. За функционална валута на клоновете е определена местната за тях валута, доколкото тя съвпада с основната им икономическа среда, в която функционират генерират паричните потоци от дейността си със значителна степен на автономност.

Формираните разлики са в резултат на преизчисляването на приходите и разходите по средните обменни курсове за периода, а на активите и пасивите по заключителния курс за периода, както и от преизчисляването на началните нетни активи по курс, който е различен от предишния заключителен курс.

2.18.4. Общи и други резерви

Общите резерви са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Република България и учредителния акт на Трейс Груп Холд АД, а другите резерви са формирани по решение на Общото събрание на акционерите.

2.18.5. Финансов резултат

Финансовият резултат включва натрупани печалби и загуби от предходни години, за чиято сметка се отразяват корекции на грешки, промени в счетоводна политика или при преминаване към нов счетоводен стандарт, когато това е изрично разрешено, както и печалба или загуба за периода.

2.19. Доход на акция

Основният доход на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

Дружеството представя доход на акция в своите консолидирани финансови отчети.

2.20. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство в България, както и

въз основа на разпоредбите на приложимите нормативни изисквания, по отношение на трудовите и осигурителни отношения, в съответните страни, в които Дружеството има назначен персонал.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със закон. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми /планове/, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, както и на местното законодателство в съответните страни, в които то има назначен персонал, и са предварително твърдо определени. По своята същност тези осигуровки представляват „планове с дефинирани вноски“. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове.

Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване. Към дружеството няма създаден и функциониращ частен осигурителен фонд.

2.20.1. Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени условията за получаване, се признават като разход в отчета за доходите в съответния период, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават също като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка и признаване на сумата на разходите по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.20.2. Дългосрочни доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в Дружеството може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват „планове с дефинирани доходи“. Определянето на размера на тези задължения се извършва на базата на актюерска оценка на сегашната им стойност към датата на финансовия отчет.

2.21. Ефекти от промени в обменните курсове

2.21.1. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционалната валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на Дружеството по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност .

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Дружеството прави преоценка на парични позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

2.21.2. Преизчисляване на чуждестранни дейности

При преизчисляване на чуждестранни дейности се идентифицира функционалната валута на чуждестранна дейност, като за такава се приема валутата на основната икономическа среда, в която функционират и генерират паричните потоци от дейността си със значителна степен на автономност.

При преизчисляване на чуждестранни дейности от функционална валута във валута на представяне:

- активите и пасивите се представят по заключителния курс към датата на финансовия отчет, а
- приходите и разходите по курса към датата на сделката, а когато няма големи колебания се ползва средния курс за периода.

Възникналите разлики в резултат на преизчисляването се признават като компонент на друг всеобхватен доход в Отчета за всеобхватния доход и в статия Резерви от преизчисляване (виж 2.18.3)

2.22. Приходи, други доходи, финансови приходи

Дружеството разглежда и представя получените възнаграждения от клиенти и други сделки в три направления, като приходи възникнали в хода на обичайната дейност (приходи по договори с клиенти), като други доходи, възникнали от дейности, извън основната, нето от свързаните разходи, и като финансови приходи, възникнали във връзка с финансови инструменти и инвестиции, нето от разходите по сделките, когато това се изисква от приложимата счетоводна база.

Дружеството отчита договор с клиент само, ако: той е одобрен от страните, правата на страните по отношение на стоките и услугите, които се прехвърлят, както условията за плащане, са идентифицирани, договорът е с търговска същност и има вероятност Дружеството да получи възнаграждението, на което то очаква да има право.

2.22.1. Приходи по договори с клиенти

Дружеството отчита възнагражденията, като приходи от договори с клиенти, само ако контрагентът по договора е клиент – т.е. страна, която е сключила договор с Дружеството, за да получи стоки или услуги, които са предмет на обичайната му дейност, в замяна на възнаграждение.

Обичайната дейност на Дружеството е свързана със: строителство, ремонт, реконструкция и поддръжка на инфраструктурни и други обекти с всякакво предназначение; продажби на стоки, включващи: строителни материали, машини и оборудване, както услуги, включващи: управление на обекти, транспорт, механизация, проектиране, геодезия, лабораторни анализи и други, свързани със строителството. Дружеството е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента, включително и особено за договорите за строителство определя цените, изложено е на кредитен риск и носи крайната отговорност.

2.22.1.1. Идентифициране на договор

i. Строителни договори

Строителните услуги по изграждане, ремонт и реконструкция на инфраструктурни и други обекти се изпълняват по активи, които не са собственост на Дружеството, то няма контрол върху тях и те не могат да бъдат използвани алтернативно от него. Стоките и услугите по такива договори се продават заедно, като обичайно съставляват едно обещание към клиента, съответно едно задължение за изпълнение, които не се изпълняват еднократно и продължават през повече от един отчетен период. Строителните договори са с най-съществено значение за финансовия отчет и Дружеството като цяло.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Продажбите на продукция, стоки и услуги, се извършват отделно, като едни от тях не заменят, променят или адаптират други от тях. Дружеството прехвърля контрола и клиентите могат да се възползват от получените стоки и услуги, като ги използват, потребяват или продават. При някои рамкови договори за доставки – консултации, управление на обекти и транспорт, стоките и услугите се прехвърлят в серия и контролът се прехвърля с течение на времето, като клиентите едновременно получават и потребяват ползите от дейността на Дружеството.

2.22.1.2. Идентифициране на задължения за изпълнение***i. Строителни договори***

В договорите за строителство са посочени стоките и услугите, обещани на клиента, като на тази база Дружеството идентифицира и оценява задължението за изпълнение по договора. В изпълнение на тези договори и в резултат на дейността се създава и/или подобряват активи, които се контролират от клиентите, в хода на работата по тях. В тази връзка, по тези договори с клиенти, Дружеството идентифицира задължения за изпълнение, удовлетворявани с течение на времето, съответно признава приходите, на които счита, че има право, по вече удовлетворените задължения с течение на времето.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

При продажбите, при които продукцията, стоките и услугите се получават от клиентите и се използват, потребяват или продават от тях, се идентифицират отделни задължения за изпълнение, които са разграничими от други. Те се изпълняват към определен момент във времето, за което се признават приходи, в размер, в който Дружеството приема, че има право. При продажби на стоки и услуги по рамкови споразумения контролът върху тях се прехвърля с течение на времето, като те са част от едно или повече задължения за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето. Задълженията за удовлетворявани с течение времето се отчитат аналогично на строителните договори.

2.22.1.3. Цена на сделката – определяне и разпределяне***i. Строителни договори***

Цената на сделката е сумата на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, в замяна на прехвърлените стоки и услуги, които обикчайно са част от едно задължение за изпълнение. Възнагражденията по строителните договори са фиксирани, като могат да претърпят промени в резултат на промени в цената и/или обхвата на договора.

Промяната в договора се отчита като отделен договор, когато обхватът и цената му се разширяват с нови стоки и услуги, които могат да се ползват отделно от клиента. Обичаино обхватът на договора може да се разшири със стоки и услуги, които не са отделни и са част от едно и/или същото задължение за изпълнение, като кумулативният ефект върху цената на сделката и измерването на напредъка се признава текущо към датата на изменението.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Цената на сделката, при продажби на продукция, стоки и услуги, е сумата на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, в замяна на тях. Стоките и услугите се продават отделно и/или в серия, съответно могат да формират отделно задължение за изпълнение или част от такова. Договорите могат да претърпят промени по отношение на цената и/или обхвата, съответно по отношение на задължението за изпълнение. Възнагражденията при продажби на продукция, стоки и услуги са договорени и обичаино не съдържат елементи на променливо възнаграждение.

Промените в договорите, които засягат цената и обхвата им, се разглеждат като нов договор, като са добавени нови стоки и услуги, от които клиентите могат да се възползват пряко, а когато се заменят стоки и услуги старият се приема за прекратен. Промени в цените, които не засягат обхвата на

договорите, се разпределят към задължения за изпълнение, които не са удовлетворени, изцяло или частично. При промени в обхвата и/или цените на договори за доставки на стоки и услуги, които не са отделни и са част от едно изцяло или частично неудовлетворено задължение за изпълнение, кумулативният ефект върху цената на сделката и измерването на напредъка се признава текущо към датата на изменението.

2.22.1.4. Признаване на приходи

i. Строителни договори

Дружеството признава приходи по строителните договори на базата на задължението за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето, само ако е в състояние да направи обоснова оценка на степента на напредъка към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Степента на напредъка към завършване се преразглежда към края на всеки отчетен период.

За измерване на напредъка за всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето се прилага единен метод, последователно за сходни задължения за изпълнение и обстоятелства. Обичайно за определяне на напредъка по договорите, се ползват методите на вложените ресурси, по-специално бюджети на очакваните и действително извършените разходи, със съответните корекции за разходи, които не допринасят за напредъка по договора или са непропорционални на него. Договорите за строителство са на база твърда цена и Дружеството счита, че методът на вложените ресурси е по-уместен от метода на продукцията, доколкото при втория са необходими допълнителни ресурси, особено времеви за осигуряване на информация. Също и поради факта, че са възможни промени по обещани стоки и услуги, без отражение върху цената на сделката и задължението за изпълнение, което ще ограничи оценката на кумулативния ефект, в частност от промените, и за договора като цяло, особено при прилагането и на другия подход.

Дружеството признава приходи по задължение за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето, само до степента на направените разходи, когато не е в състояние да измери разумно напредъка към пълното му удовлетворяване, но очаква да възстанови направените разходи за това, както и когато извършените разходи са непропорционални на напредъка, с оглед достоверното представяне на резултатите от дейността.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Приходите по продажбите на продукция, стоки и услуги се признават в съответствие с удовлетворяването на задълженията или в определен момент във времето или с течение на времето. При задължения удовлетворявани с течение на времето, приходите се признават, само ако може да направи обоснова оценка на степента на напредъка към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Степента на напредъка към завършване се преразглежда към края на всеки отчетен период.

За измерване на напредъка при продукцията и стоките се ползват методите отчитащи продукцията, а при услугите методите отчитащи и ресурсите, като това са : преки оценки на прехвърлените продукция и стоки и бюджети на разходите, със съответните корекции за разходи, които не допринасят за напредъка по договора или са непропорционални на него. Дружеството счита, че ползваните методи са уместни, доколкото, съответно, то контролира продукцията и стоките преди да ги прехвърли на клиентите, което осигурява надеждна информация и не изисква допълнителни ресурси, а по отношение на услугите пести такива, като същевременно елиминира ограниченията за отразяване на кумулативни ефекти, които следва да се признаят, както и когато това е необходимо.

Когато Дружеството има право на възнаграждение от клиент в размер, който съответства директно на стойността на извършената дейност за него към съответната дата, признава приходи в размера, за който има право да издаде фактура.

Дружеството признава приходи по задължение за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето, само до степента на направените разходи, когато не е в състояние да измери разумно напредъка към пълното му удовлетворяване, но очаква да възстанови направените разходи за това, както и когато извършените разходи са непропорционални на напредъка, с оглед достоверното представяне на резултатите от дейността.

2.22.1.5. Разходи по договорите

Дружеството признава дълготрайни активи за допълнителни разходи за постигане на договор с клиент, само ако съществува възможност да ги възстанови впоследствие. Такива разходи могат да бъдат комисионни, бонуси или други сходни услуги, които не биха били понесени, ако договорът не е сключен. Такива активи се отчитат в състава на дълготрайните активи, като се представят отделно в пояснителните сведения към Финансовия отчет. Дружеството прилага практически целесъобразната мярка, предвидена в МСФО 15, и не признава актив от разходи за постигане на договор с клиент, ако очаквания срок за амортизация на актива, който в противен случай следва да се признае, е една година или по-кратък.

Дружеството признава активи от разходите, направени по изпълнението на договор, ако те не попадат в обхвата на друг стандарт и могат да бъдат отнесени пряко към даден договор, подобряват ресурсите, с които ще бъдат удовлетворени задълженията за изпълнение и се очаква да бъдат възстановени.

2.22.1.6. Салда по договорите

Дружеството признава и представя като вземане по договори с клиенти всяко безусловно право на възнаграждение. Когато клиентите по договори заплащат възнаграждение или Дружеството има право на такова, преди да бъдат прехвърлени стоките и услугите, сумите се представят като пасиви по договори. Когато Дружеството изпълнява задължението си и прехвърля стоки и услуги на клиенти, преди те да платят, сумите, извън безусловните вземания, се представят като активи по договори.

Безусловните вземания, активите и пасивите по договор се представят заедно в статия Търговски вземания и Търговски задължения в Отчета за финансовото състояние, и поотделно в пояснителните приложения към Финансовия отчет. Активите по договори с клиенти подлежат на преглед за обезценка, в съответствие с раздел 2.16.1-2.16.1.4. Обезценка на финансови инструменти, съгласно МСФО 9.

Обичайният момент на плащанията по договорите с клиенти спрямо удовлетворяването на задълженията за изпълнение по тях, както и зависимостите в това отношение, се разграничават основно по договорите за строителство и договорите за продажби на продукция, стоки и услуги. При строителните договори, Дружеството удовлетворява задълженията за изпълнение в течение на времето, обичайно повече от един период, като признава приходи към края на всеки един, в съответствие със степента на напредъка по договора, като на този етап обичайно не е необходимо одобрение от страна на клиента. Но предвид това, че обектите и свързаните с тях дейности са предмет на специфични законодателни разпоредби, при завършване на дейностите по договора, са предвидени и се изискват определени формални действия, включително приемане и/или одобрение от клиента и/или трета страна, на база на което част от вземанията по договорите стават безусловни, а впоследствие се заплащат. Доколкото при строителството се подобрява актив, който е контролиран от клиента, то може еднозначно да се определи, че стоките и услугите по договора са му прехвърлени, съответно да се признаят приходите по

вече удовлетворените задължения. В резултат на тези обстоятелства, възниква разминаване във времето между момента на признаване на приходите по договорите за строителство, съответно безусловните вземания и активите по договор и момента на получаване на плащания, като обичайният срок за погасяването им варира и е в рамките съответно на 60 - 180 дни и 180 - 360 дни. Продажбите на продукция, стоки и услуги, обикновено не подлежат на специфични регулации, като в повечето контролът върху тях се прехвърля веднага на клиента и/или те се потребяват от него при предоставяне им, с което са удовлетворени задълженията за изпълнение. При някои продажби на стоки и услуги, при които задължението за изпълнение се удовлетворява с течение на времето, е нужно приемането от страна на клиента на етапи или към края на договора. Плащанията по тези доставки варират, но са с рамките на обичайната търговска практика.

Обичайно при договорите за строителство, които са най-значителни за финансовите отчети и Дружеството като цяло, плащанията са определени като суми и срокове, и според вида и обема на обекта, в отделни случаи, и според възложителя и източника на финансиране, включват авансово плащане в размер 10% – 20%, междинни плащания в размер 60% - 80% и окончателно плащане. Преките или крайните възложители, когато дружеството е подизпълнител, са публични, а основните договорите и условията са разнообразни, като е възможно различни условия да се прилагат за сходни обекти, както и обратно, в резултат на което варират, както размерите, така и сроковете на плащанията. Във връзка с законови изисквания, в масовия случай, по договорите за строителство са определени гаранции за добро изпълнение, които по същество са задържани от страна на възложителите суми от безусловните вземания на Дружеството, за определен период, обикновено от 12 до 24 месеца. Дружеството приема, че не е налице е значителен компонент на финансиране за задържаните суми, доколкото те са установени по закон и по смисъла на МСФО 15 предоставят защита на клиента, както и поради факта, че в масовия случай пряка или крайна страна по тези договори са органи на държавната власт, които не е в състояние да финансира, в контекста на съдържанието на сделката, пък и принципно. По отношение на сумите, които клиентите заплащат преди стоките и услугите да са прехвърлени към тях, Дружеството коригира обещания размер на заплащането за ефекта от наличието на значителен компонент на финансиране, когато има такъв и когато се очаква периодът между плащането и прехвърлянето да е над една година. Корекцията се признава като разходи за лихви в статия Финансови разходи в Отчета за доходите. В някои случаи сроковете по строителните договори се удължават, по причини независещи от Дружеството, като по някои са получени плащания, при първоначални очаквания стоките и услугите да се прехвърлят в период до една година. В тези случаи корекциите се извършват перспективно, когато очакванията за новия срок са той да бъде над една година.

За неудовлетворените задължения или за частично удовлетворените задължения към края на периода, част от договор с първоначално очакван срок до една година, Дружеството оповестява общия размер на сделката, разпределена по тях и очакванията кога следва да се признаят приходите по тях. Това засяга обичайно само строителните договори, доколкото при продажбите на продукция, стоки и услуги възнаграждението, на което има право към определена дата съответства на стойността на прехвърлените стоки и услуги, за които има право да издаде фактура.

2.22.2. Други доходи

В състава на другите доходи се признават нетните положителни резултати, както и брутни доходи, които са реализирани от други дейности, извън обичайната за Дружеството, и/или са инцидентни. В състава на другите доходи се отчитат приходите от оперативен лизинг, в съответствие със счетоводната политика и МСФО 16 – Лизинг (виж 2.27.), както и приходите от продажби на материали и дълготрайни активи, нетно от балансовата им стойност, при които приходите се признават, съгласно МСФО 15 в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно задължението за изпълнение бъде удовлетворено, а разходите в съответствие с приложимите счетоводна политика и релевантни стандарти, в периода, когато е признат приходът (виж. 2.88 2.9, 2.10, 2.14) В състава на другите доходи, също така, се представят

отписаните и недължими задължения, включващи финансови пасиви и други, които са прекратени или са изтекли (виж 2.16.2.4), както и разлики и от отписвания, свързани с провизии, признати в съответствие с МСС 37, и излишъци на активи и материални запаси, други.

2.22.3. Финансови приходи

В състава на финансовите приходи се представят приходите от лихви по всички финансови инструменти на Дружеството, признати по метода на ефективния лихвен процент, както и възникналите ефекти по договори с клиенти, по които има съществени компоненти на финансиране. В състава на финансовите приходи се признават лихвите по лизингови договори, нетните положителни резултати от сделки с финансови инструменти и инвестиции (виж 2.11, 2.12, 2.16.1.5), както и положителни курсови разлики от преоценка и операции с валутни позиции, съгласно МСС 21, и други приходи, свързани с финансови инструменти.

2.23. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изгълняват. Разходите за бъдещи периоди основно представляват предплатени абонаменти, застраховки, банкови гаранции, такси по кредити и други подобни, и се представят в статия Други активи и вземания в Отчета за финансовото състояние.

2.23.1. Разходи за дейността

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в Отчета за доходите, когато той не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане, съответно цената на сделката, както и когато това е разрешено.

2.23.2. Финансови разходи

В състава на финансовите разходи се представят разходите от лихви по всички финансови инструменти на Дружеството, признати по метода на ефективния лихвен процент, както и възникналите ефекти по договори с клиенти, по които има съществени компоненти на финансиране. В състава на финансовите разходи се признават лихвите по лизингови договори, нетните отрицателни резултати от сделки с финансови инструменти и инвестиции (виж 2.11, 2.12, 2.16.1.5), както и отрицателните курсови разлики от преоценка и операции с валутни позиции, съгласно МСС 21, и други разходи, свързани с финансови инструменти, включително платени банкови такси и комисионни.

2.24. Печалба или загуба за периода

Дружеството признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които се признават конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

2.25. Данъци от печалбата

Данъчният разход (приход) включва текущите данъчни разходи (приходи) и отсрочените данъчни разходи (приходи).

2.25.1. Текущи данъци

Текущ данък е сумата на дължимите (възстановимите) данъци върху дохода във връзка с данъчната печалба (загуба) за периода.

Данъците от печалбата за текущия и предходни данъчни периоди се признават като задължение до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата за текущия и предходни периоди надвишават дължимата сума за тези периоди, превишението се признава като актив.

Икономията от данъци, свързана с данъчна загуба, която може да бъде пренесена за покриване през следващи периоди, се признава като актив, с който ще се намалява текущия данък в следващите периоди.

Признаването на текущите данъчни разходи се извършва чрез включването им в групата на разходите за периода, с които се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба.

Текущите данъчни пасиви (активи) за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена (възстановена) на/от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки (и данъчни закони), действащи към датата на баланса.

За отчетния период данъчната ставка в България е в размер 10%, в Република Сърбия е 15% , а в Чехия е 19%.

2.25.2. Активи и пасиви по отсрочени данъци

Активи по отсрочени данъци са сумите на възстановимите данъци върху дохода за бъдещи периоди по отношение на:

- приспадаемите временни разлики;
- преноса на нереализирани данъчни загуби;
- преноса на неизползвани данъчни кредити.

Временните разлики са разликите между балансовата сума на един актив или пасив и неговата данъчна основа. Временните разлики биват:

- облагаеми временни разлики - временните разлики, в резултат на които ще възникнат суми, с които ще се увеличи облагаемата печалба (загуба) в бъдещи периоди, когато балансовата сума на актива или пасива бъде възстановена или погасена; или
- приспадаеми временни разлики - временните разлики, в резултат на които ще възникнат суми, с които да се намали данъчната печалба (загуба) за бъдещи периоди, когато балансовата сума на актива или пасива бъде възстановена или погасена.

Когато данъчната загуба се използва за възстановяване на текущ данък за предходен период, предприятието я признава като актив в момента на възникване, тъй като съществува вероятност да възникнат ползи и тези ползи могат да бъдат надеждно оценени.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички данъчни временни разлики, които подлежат на приспадане до размера, за който е вероятно наличие на облагаема печалба, срещу която могат да бъдат приспаднати. Актив по отсрочени данъци се признава за пренасяните напред неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която могат да се оползотворят използваните данъчни загуби и кредити.

Към датата на всеки баланс предприятието преразглежда непризнатите активи по отсрочени данъци. Предприятието признава непризнатите в предходния период активи по отсрочени данъци до степента, до която се е появила вероятност да бъде реализирана достатъчна бъдеща облагаема печалба, която да позволи оползотворяването на активите по отсрочени данъци.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци върху дохода за бъдещи периоди във връзка с облагаемите временни разлики.

Пасив по отсрочени данъци се признава за всички облагаеми временни разлики, освен в случаите, когато възниква в резултат на:

- положителна репутация, за която амортизацията не е призната за данъчни цели; и
- първоначалното признаване на актива или пасива при сделка, която:
- не представлява бизнескомбинация;
- към момента на извършване на сделката не влияе нито върху счетоводната, нито върху данъчната печалба (загуба).

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди въз основа на данъчните ставки (и данъчното законодателство), действащи към датата на баланса.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода освен до степента, до която възникват от:

- операция или събитие, което е признато през същия или различен отчетен период директно в капитала, ако се отразява там, както и когато е уместно; или
- бизнескомбинация, представляваща придобиване.

2.26. Провизии и условни ангажименти**2.26.1. Провизии**

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума. Провизии се признават във връзка с правни и конструктивни задължения, възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37. Правните и конструктивните задължения, възникват в резултат, съответно на договор или нормативни разпоредби, или установена тенденция, приета политика или твърдения в дружеството, които създават очаквания в трети страни.

Провизии се признават в случай, че дружеството има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Ако тези условия не са изгълнени, провизия не се признава. В състава на настоящите задължения се разглеждат и задължения по обременяващи договори по силата, на които разходите, направени за покриване на задълженията, превишават очакваните икономически ползи, произтичащи от договора.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

2.26.2. Условни ангажименти

За условен пасив се приема възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието; или настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи, или сумата на задължението не може да бъде определена достатъчно надеждно

За условен актив се приема актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните ангажименти не се признават, а се оповестяват както е уместно.

2.27. Лизинг – счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019г.

Дружеството преценява в началото на всеки договор, дали представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, в зависимост от това дали с него срещу възнаграждение се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив или група активи за определен период от време, като преразглежда тази оценка в случай, че има промяна в договора.

Дружеството определя срока на лизинга, като взема предвид неотменимия срок по договора, както и периодите, по отношение на които съществува опции за удължаване или прекратяване, когато е достатъчно сигурно, че ще бъдат упражнени, ведно с всички стимули в тази връзка. Срокът на лизинга, съответно сигурността относно упражняването на опциите, се преразглеждат, когато настъпят съществени събития, които могат да повлияят върху решенията за това.

2.27.1. Дружеството като лизингополучател

Дружеството използва чужди активи по договори, които съдържат лизинг, съгласно условията в МСФО 16. Активите с право на ползване включват основно машини и оборудване, и транспортни средства, както и недвижими имоти. Договорите се сключват с несвързани лица – лизингодатели и лизингодатели-производители или търговци, както и със свързани лица – в групата и извън нея.

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цена на придобиване на началната дата на лизинга, която включва: първоначалната оценка на пасива по лизинга; извършени плащания преди това; първоначални преки разходи; както и разходи по демонтаж и преместване, ако се предвиждат такива.

Първоначалната оценка на пасива по лизинга се извършва на началната дата и отразява настоящата стойност на неизплатените лизингови вноски, които включват: фиксирани плащания по договора; променливи плащания, зависещи от индекси; гаранции по остатъчна стойност; опции за закупуване; санкции за прекратяване.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по – краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Сроковете на амортизация по типове активи, предмет на договорите за лизинг, са както следва:

Група	Години
Сгради	5
Автомобили	5

Задълженията по лизинг се признават на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва опцията;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор;
- гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложим при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение и сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за доходите през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващата оценка на активите с право на ползване се извършва по цена на придобиване, намалена всички натрупани амортизации и загуби от обезценка, аналогично на собствените активи и коригирана с всички преоценки на пасива по лизинга.

След началната дата пасивът по лизинга се преоценява, за да се отразят измененията в лизинговия договор, в резултат на промяна в обхвата и/или срока, и/или промените в лизинговите плащания, включително промени в индекси, проценти или пазарни нива, като, съответно, се коригират стойностите на активите с право на ползване. Възникналите разлики, когато балансовата стойност на активите с право на ползване е нула, както и разходите за лихви по пасива на лизинга и променливите плащания, които не са включени в оценката му, се признават в печалбата или загубата за периода, който касаят. Когато увеличението на обхвата по лизинга е съизмеримо с увеличението на цената по договора, промяната се отчита като отделен договор.

Лизинговите дейности на дружеството, в качеството му на лизингополучател, включват договори за ползване на транспортни средства, машини и оборудване, и недвижими имоти. Обичайно, опция за закупуване е предвидена само в някои от договорите касаещи транспортни средства, основно автомобили, а лизинговите вноски са фиксирани, като не са предвидени променливи лизингови плащания. Опциите за удължаване на договорите не са свързани с допълнителни разходи или стимули за дружеството, като при оценката на пасивите по лизингите са вземат предвид всички обстоятелства. Договорите, по които дружеството е лизингополучател не съдържат гаранции за остатъчна стойност, а опциите за прекратяване обичайно не се използват и обхващат до три лизингови вноски, и са несъществени, поради което не са вземат предвид при оценката на пасива по лизинга.

Дружеството представя активите с права на ползване в състава на собствените активи на лицето на отчета за финансовото състояние и представя допълнителна подробна информация в това отношение в пояснителните приложения към финансовите отчети, а тяхната амортизация – в отчета за доходите на ред „разходи за амортизации“.

Дружеството прилага изключенията, предвидени в МСФО 16, по отношение на краткосрочните лизингови договори и лизингите на активи с ниска стойност, и признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на договора. Краткосрочните лизингови договори включват ползването на транспортни средства, машини и оборудване, и недвижими имоти, които се наемат за конкретни дейности при изпълнението на определен договор или част от него по изграждане, и реконструкция, или ремонт и поддръжка на инфраструктурни обекти, чиито планиран срок е до една година. Лизингите на активи с ниска стойност включват договори за ползване на офис обзавеждане и консумативи и компютърна техника. Разходите по такива договори се представя в състава на разходите за външни услуги в отчета за доходите, като в пояснителните приложения се оповестява подробна информация по видовете основни активи.

2.27.2. Дружеството като лизингодател

Дружеството има практика да отдава собствени активи за ползване, както и в редки случаи да преотдава активи с право на ползване. При лизинга на собствени активи, когато с договора се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди, то същият се отчита като финансов лизинг, когато се запазват-договорът се отчита като оперативен лизинг.

При финансов лизинг, активите по договора се признават на началната дата като вземане, в размера на нетната инвестиция по договора, която включва: фиксирани плащания; променливи плащания, зависещи от индекси; гаранции за остатъчна стойност; опции за покупка; и санкции.

По отношения на финансовите лизинги, последващо се прилагат изискванията за отписване и обезценка в МСФО 9 по отношение на нетната инвестиция в лизинговия договор, като редовно се преразглеждат приблизително изчислените негарантирани остатъчни стойности, използвани при изчисляването на brutната инвестиция в лизинговия договор. При настъпило намаление на приблизително изчислената негарантирана остатъчна стойност, се преразглежда разпределението на дохода за срока на лизинговия договор и се признава незабавно всяко намаление, свързано с вече начислените суми.

Измененията в договорите за финансов лизинг се отчитат като отделен договор, когато се увеличават обхватът, с което се добавя право на ползване на основен актив, съответно възнаграждението се увеличава съизмеримо.

При договори за оперативен лизинг, отдадените собствени активи се отчитат съгласно вида им и приетата счетоводна политика от Дружеството в това отношение, а плащанията се признават на приход по линейния метод за периода на договора.

Измененията в договори за оперативен лизинг се отчитат като нов договор от датата на изменението. Дружеството отдава на оперативен лизинг основно недвижими имоти-сгради, машини и съоръжения и транспортни средства.

Във връзка с договорите за финансов лизинг в пояснителни приложения се представят: приходите от продажбата на актива, отписаната балансова стойност и нетния резултат, както и доходите от променливи плащания и реализираните финансови доходи, като на лицето на отчета за доходите първите се представят в състава на другите доходи, а финансовите в сумата на финансовите приходи.

Доходите от оперативен лизинг се представят в състава на другите доходи на лицето на отчета за доходите, като отдадените собствени активи по договори за оперативен лизинг се представят отделно от ползваните от Дружеството в пояснителните приложения към финансовите отчети.

2.28. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информацията по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, на ниво Група, в своите консолидирани финансови отчети. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на Ръководството, вземащи оперативните решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността и разпределението на ресурсите на дружеството. Финансовата сегментна информация в публичните отчети се оповестява на основа, идентична на използваната за вътрешни цели, което позволява на инвеститорите да видят Дружеството, съответно Групата, от позицията на Ръководството.

Групата функционира в един бизнес сектор, а извършваните основни услуги, както и произвежданата продукция от всички дружества са свързани и участват на различни етапи в основната дейност. Добитите материали и произведените продукти представляват значителен дял от влаганите материали в СМР услугите. Също така рисковете и изгодите, свързани с основната дейност на Групата не биха могли да бъдат разграничени поради сходството в същността на извършваните дейности, характеристиките на средата и клиентите на предприятията, както и поради еднаквите ресурси, които се ползват в тези процеси, включително оборудване, подизпълнители и персонал. Затова, Групата е приела да отчита своята дейност, чрез разграничение единствено на база на географски принцип.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна географска област, която обслужва различни пазари и тип клиенти, и респ. е носител на различни бизнес ползи и рискове – според местонахождението. Същите включват шест зони в зависимост от същността им и способността да генерират парични потоци:

- ✓ България;
- ✓ Република Сърбия;
- ✓ Чехия;
- ✓ Украйна и
- ✓ Северна Македония

Информацията по сегменти се представя в консолидираните финансови отчети на Трейс Груп Холд АД.

2.29. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят и/или само се оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане, като такива са дългосрочните инвестиции в капиталови инструменти, класифицирани като „финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива, до които Дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни като се приема, че те действат в своя максимална икономическа изгода.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи презумпцията е най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив от пазарните участници. В някои случаи, при оценка на капиталови инструменти, определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, за определяне на справедливата стойност се използва цената на сделката, когато това е уместно съгласно МСФО 9 (виж 2.16.1.3).

Прилагат се различни оценъчни техники, които са подходящи спрямо спецификата на съответните условия и обекти, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като стремежът е да се използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация, съответно да се минимизира използването на ненаблюдаема информация.

Дружеството допуска използването на трите приети подхода, пазарния, приходния и разходния подход.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по този начин, се категоризира в следната йерархия на три нива:

Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Прилагат се оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котираны пазарни цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираныте цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Прилагат се оценъчни техники, при които най-ниското ниво използвани входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези обекти, които се оценяват периодично по справедлива стойност, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер между нивата в йерархията на справедливата стойност за даден актив или пасив, в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

2.30. Счетоводни приблизителни оценки и предположения, грешки

2.30.1. Счетоводни приблизителни оценки и предположения

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовия отчет не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация, като тя засяга всички статии във финансовия отчет, без основния капитал и паричните наличности в брой във функционална валута.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от Ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети.

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно, чрез включването ѝ в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

2.30.2. Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне във финансови отчети на Дружеството за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване; и
- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Дружеството коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Индивидуален отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>								
Салдо към 31.12.2019	4 365	775	1 115	22 455	13 314	1 397	1 137	44 558
Постъпили				817	847	307	6 669	8 640
Излезли					(1 125)	(31)	(3 589)	(4 745)
Салдо към 31.12.2020	4 365	775	1 115	23 272	13 036	1 673	4 217	48 453
Преизчислено салдо към 01.01.2021	4 365	775	1 115	23 272	13 036	1 673	4 217	48 453
Постъпили				382	109	23	1 791	2 305
Излезли					(1 286)	(96)	(411)	(1 793)
Ефекти от валутни преизчисления					1			1
Салдо към 30.9.2021	4 365	775	1 115	23 654	11 860	1 600	5 597	48 966
Салдо към 31.12.2019		155	195	5 638	7 092	1 181		14 261
Постъпили		155	45	862	1 054	137		2 253

Излезли				(849)	(22)		(871)
Сaldo към 31.12.2020	-	310	240	6 500	7 297	1 296	15 643
Постъпили		116	33	677	775	128	1 729
Излезли				(856)	(80)		(936)
Сaldo към 30.9.2021	-	426	273	7 177	7 216	1 344	16 436
Балансова стойност към 31.12.2020	4 365	465	875	16 772	5 739	377	32 810
Балансова стойност към 30.9.2021	4 365	349	842	16 477	4 644	256	32 530

В представените балансови стойности на земи и сгради са включени:

- земи на стойност 4269 хил.лв. върху които са учредени ипотечи в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор N 110 от 02.09.2015г. за поемане на кредитни ангажименти по линия за овъдрафт кредит с възможност за издаване на банкови гаранции;

- поземлени имоти за 96 хил.лв. и сгради за 32 хил.лв. с ипотечи в полза на ОББ АД по договор за банков кредит за издаване на банкови гаранции и кредитна линия № 51 от 10.09.2014г.

В балансовите стойности на машини и оборудване, съоръжения и транспортни средства са включени:

- машини и съоръжения за 5 159 хил.лв. и транспортни средства за 617 хил.лв., които са заложи в полза на Банка ДСК ЕАД по договор за кредитна линия за издаване на банкови гаранции от 28.03.2013г.

- машини на стойност 3 559 хил.лв. и транспортни средства за 841 хил.лв., заложи в полза на Банка ДСК ЕАД по договор за издаване на множество банкови гаранции № 1403 от 08.08.2014г.

- машини на стойност 1 849 хил.лв., транспортни средства за 795 хил.лв. и съоръжения за 351 хил.лв., заложи в полза на ОББ АД по договор за банков кредит за издаване на банкови гаранции и кредитна линия № 51 от 10.09.2014г.

- съоръжения за 491 хил.лв., машини и оборудване за 241 хил. лв. върху които са учредени ипотечи в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор N 110 от 02.09.2015г. за поемане на кредитни ангажименти по линия за овъдрафт кредит с възможност за издаване на банкови гаранции;

Отчетна стойност на напълно амортизираните активи, използвани в дейността на дружеството и включени в Баланса към 30.09.2021г.

Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Транспортни средства	Други активи	разходи	Общо
BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
1 018	1 104		2 122

Дълготрайни нематериални активи

Програмни продукти	Други активи	Общо
BGN'000	BGN'000	BGN'000
31	2	33

Дружеството е предоставило за използване под наем на трети и свързани лица, следните дълготрайни материални активи:

	Машини и оборудване	Транспортни средства	Общо
Отчетна стойност			
Саадо към 31.12.2019	21 265	9 982	31 247
Постъпили	800	211	1 011
Излезли		(23)	(23)
Саадо към 31.12.2020	22 065	10 170	32 235
Преизчислено саадо към 01.01.2021	22 065	10 170	32 235
Излезли	(5 886)	(3 103)	(8 989)
Саадо към 30.9.2021	16 179	7 067	23 246
Амортизация			
Саадо към 31.12.2019	5 306	4 853	10 159
Постъпили	857	885	1 742
Саадо към 31.12.2020	6 163	5 738	11 901
Постъпили	332	348	680
Излезли	(518)	(1 969)	(2 487)
Саадо към 30.9.2021	5 977	4 117	10 094
Балансова стойност към 31.12.2020	15 902	4 432	20 334
Балансова стойност към 30.9.2021	10 202	2 950	13 152

Дружеството ползва:

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Саадо към 31.12.2019	4 365	775	1 115	1 190	3 332	1 397	1 137	13 311
Постъпили	-	-	-	17	636	307	6 669	7 629
Излезли	-	-	-	-	(1 102)	(31)	(3 589)	(4 722)
Саадо към 31.12.2020	4 365	775	1 115	1 207	2 866	1 673	4 217	16 218
Ефект от промени в счетоводна политика	-	-	-	-	-	-	-	-
Преизчислено саадо към 01.01.2021	4 365	775	1 115	1 207	2 866	1 673	4 217	16 218
Постъпили	-	-	-	382	109	23	1 791	2 305
Излезли	-	-	-	5 886	1 817	(96)	(411)	7 196
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-	1	-	-	1
Саадо към 30.9.2021	4 365	775	1 115	7 475	4 793	1 600	5 597	25 720
Амортизация								
Саадо към 31.12.2019	-	155	195	332	2 239	1 181	-	4 102
Постъпили	-	155	45	5	169	137	-	511
Излезли	-	-	-	-	(849)	(22)	-	(871)
Саадо към 31.12.2020	-	310	240	337	1 559	1 296	-	3 742
Постъпили	-	116	33	345	427	128	-	1 049
Излезли	-	-	-	518	1 113	(80)	-	1 551

Салдо към 30.9.2021	-	426	273	1 200	3 099	1 344	-	6 342
<i>Балансова стойност</i>								
Балансова стойност към 31.12.2020	4 365	465	875	870	1 307	377	4 217	12 476
Балансова стойност към 30.9.2021	4 365	349	842	6 275	1 694	256	5 597	19 378

1.2. Инвестиционни имоти

	Земи	Сгради	Други активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>				
Салдо към 31.12.2019	3 340	7 835		11 175
Постъпили	856	70		926
Излезли		(81)		(81)
Салдо към 31.12.2020	4 196	7 824	-	12 020
Преизчислено салдо към 01.01.2021	4 196	7 824	-	12 020
Салдо към 30.9.2021	4 196	7 824	-	12 020
<i>Амортизация</i>				
Салдо към 31.12.2019		624		624
Постъпили		255		255
Излезли		(8)		(8)
Салдо към 31.12.2020	-	871	-	871
Постъпили		193		193
Салдо към 30.9.2021	-	1 064	-	1 064
<i>Балансова стойност</i>				
Балансова стойност към 31.12.2020	4 196	6 953	-	11 149
Балансова стойност към 30.9.2021	4 196	6 760	-	10 956

В представените балансови стойности на инвестиционните имоти са включени:

-сгради с балансова стойност 121хил.лв и земи с балансова стойност 692 х.лв., върху които е учредена ипотeka в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор N 110 от 02.09.2015 г. за поемане на кредитни ангажименти по линия за овърдрафт кредит с възможност за издаване на банкови гаранции;

-сгради с балансова стойност 1 282 хил.лв и земи с балансова стойност 805 х.лв., върху които е учредена ипотeka в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор N 005/730 от 28.07.2021 г. за поемане на кредитни ангажименти по линия за овърдрафт кредит с възможност за издаване на банкови гаранции;

-поземлени имоти на стойност 802 хил.лв и сгради с балансова стойност 1814 хил.лв., върху които са учредени ипотекни в полза на ОББ АД по договор за банков кредит за издаване на банкови гаранции и кредитна линия № 51 от 10.09.2014г. и договор № 42 от 28.11.2016г. за инвестиционен кредит;

-поземлени имоти на стойност 1 536 хил.лв и сгради с балансова стойност 3 305 хил.лв., върху които са учредени ипотекни в полза на Банка ДСК ЕАД по договор № 2233 от 01.03.2018г. за инвестиционен кредит;

1.3. Дълготрайни нематериални активи

	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност			
Салдо към 31.12.2019	84	2	86
Постъпили	35		35
Салдо към 31.12.2020	119	2	121
Преизчислено салдо към 01.01.2021	119	2	121
Салдо към 30.9.2021	119	2	121
Амортизация			
Салдо към 31.12.2019	41	2	43
Постъпили	17		17
Салдо към 31.12.2020	58	2	60
Постъпили	14		14
Салдо към 30.9.2021	72	2	74
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2020	61	-	61
Балансова стойност към 30.9.2021	47	-	47

1.4. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Инвестиции в дъщерни предприятия	42 048	42 048
Инвестиции в асоциирани предприятия	1	1
Общо	42 049	42 049

1.4.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Вид	30.9.2021 г.		31.12.2020 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Трейс Ямбол АД, България	99.48%	2 974	99,48%	2 974
УСМ АД, България	98.68%	1 862	99,69%	8 055
Трейс Механизация ЕАД	100%	6 193		
Трейс Пропъртис ЕООД, България	100%	7 062	100,00%	7 062
Трейс Сърбия АД Ниш, Сърбия	100%	17 153	100,00%	17 153
Трейс БГ ЕАД/Трейс-София ЕАД, България/	100%	12 661	100,00%	12 661
Инфра Комерс ЕООД, България	100%	740	100,00%	740
Ариа Резиденс ООД	60%	1	60,00%	1
Обезценка инвестиция в УСМ АД		(948)		(4 100)
Обезценка Трейс Механизация ЕАД		(3 152)		
Обезценка инвестиция в Трейс-София ЕАД		(1 100)		(1 100)
Обезценка инвестиция в Трейс Ямбол АД		(1 400)		(1 400)
Метро Дружба ЕООД, България-до 17.07.2020			100,00%	
Трейс Къмпани ООД, Молдова	100%	2	100%	2
ДЗЗД Обединение Метро Трейс, България	55%		55,00%	
ДЗЗД Трейс-БГ, България	51%		51,00%	
ДЗЗД Магистрала Трейс, България	75%		75,00%	
ДЗЗД Хемус А2, България	60%		60,00%	
ДЗЗД Трейс Своге, България	60%		60,00%	

ДЗЗД Трейс СОП, България	60%	60,00%
ДЗЗД Метро Дружба, България-до 17.07.2020		98,00%
ДЗЗД Сердика, България	90%	90,00%
ДЗЗД Люлин Трейс, България	55%	55,00%
ДЗЗД Трейс Еър, България-до 03.09.2020		80,00%
ДЗЗД Обход Монтана, България-до 07.07.2020		90,00%
ДЗЗД Трейс-Кордеев-Перник, България-до 15.09.2020		60,00%
Трейс Мостовик Джойнт Венчър, Сърбия	90%	90,00%
Обединение Летище Прага 2013, Чехия	70%	70,00%
Обединение Водоснабдяване Бенешов 2014, Чехия	50%	50,00%
ДЗЗД Смолян-юг, България-до 09.09.2020		60,00%
ДЗЗД Трапезица, България-до 24.08.2020		95,00%
ДЗЗД Трейс Прибор, България	51%	51,00%
ДЗЗД Чепеларе, България	51%	51,00%
ДЗЗД Маркировка 2014, България	70%	70,00%
ДЗЗД Цариградско, България	100%	99,50%
ДЗЗД Самара 2015, България	70%	70,00%
ДЗЗД Улицы Стара Загора, България- до 29.06.2020		80,00%
ДЗЗД Железопътна инфраструктура	51%	50,50%
Обединение Трейс Власотинце, България	75%	75,00%
ДЗЗД Трейс Билд	80%	80,00%
ДЗЗД Метро Строителство / от 14.11.2019г./	98%	97,99%
ДЗЗД Трейс Зона 1		100%
Обединение Улицы Борован		50%
ДЗЗД ВиК Стара Загора		60%
ДЗЗД Проект Пловдив		90%
Поморие 2020 ДЗЗД		50%
Общо		42 048
		42 048

На 04.03.2021 г. в ТРРЮЛНЦ е вписано преобразуването на УСМ АД, дъщерно дружество на „Трейс Груп Холд“ АД, чрез отделяне с учредяване на ново дружество. Капиталът на „УСМ“ АД е намален на 918 925 лв. Новоучреденото дружество "ТРЕЙС МЕХАНИЗАЦИЯ" ЕАД е с ЕИК 206418268.

Към 30.09.2021г. при прегледа на инвестиционният портфейл в дъщерни дружества не е отчетена текущо обезценка.

1.4.2. Инвестиции в асоциирани предприятия

Вид	30.9.2021 г.			31.12.2020 г.		
	размер	стойност	спр-ва ст-ст	размер	стойност	спр-ва ст-ст
ДЗЗД Воден Проект Стара Загора	30%	1		30%	1	
ДЗЗД Експо Тех Парк	48%			48%		
ДЗЗД Обединени Европейски железници	34%			34%		
ДЗЗД Зебра-Трейс	49%			49%		
ДЗЗД Карпош Строй	20%			20%		
ДЗЗД Пътница Бургас	40%			40%		
ДЗЗД Пътна инфраструктура Аврен	25%			25%		
Консорциум Джиснеф-СК-13-Трейс Рейлинфра	30%			30%		
ДЗЗД Иринеполис	25%			25%		
ДЗЗД Едифико	40%			40%		
ДЗЗД Горна Баня	50%			49,99%		
Консорциум Трафик Мениджмънт София	30%			30%		

ДЗЗД Поморие 2018	40%	40%	
Джи Ти Транс БГ ООД / от 22.10.2019г./	37%	37%	1 764
Обезценка инвестиция в Джи Ти Транс БГ ООД/от 22.10.2019г./			(1764)
Общо	1	1	

1.4.3. Инвестиции в съвместни предприятия

Към 30.09.2021г. дружеството не притежава акции в съвместни предприятия.

1.5. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи и финансов лизинг	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД		10
Общо		10

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Притежавани малцинствени дялове и участия в други предприятия		10
Общо		10

Притежавани малцинствени дялове и участия в други предприятия

Вид	30.09.2021 г.		31.12.2020 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Джисиеф-СК-13-Трейс Рейлинфра Консорциум АД ликвидирано			20%	10
Общо				10

1.6. Нетекущи търговски вземания

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/		73
Вземания по договори с клиенти		73
Вземания по договори с клиенти /нето/	1 435	887
Вземания по договори с клиенти	1 435	887
Общо	1 435	960

Като нетекущи търговски вземания са представени гаранционни удръжки по строителни договори на клона в Република Сърбия.

1.7. Други нетекущи вземания и активи

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Други нетекущи вземания и активи /нето/	1 087	1 099
Предоставени гаранции и депозити	1 087	1 098
Предплатени разходи		1
Общо	1 087	1 099

Нетекущите предоставени гаранции включват парични обезпечения по издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2035г. и разходи за издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2037г.

1.8. Материални запаси

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Материали в т.ч. /нето/	71	1 562
Основни материали	45	1 534
Горива и смазочни материали	9	6
Други материали	17	22
Общо	71	1 562

Основните материали включват предимно строителни материали, предназначени за обекти в България.

1.9. Текущи търговски вземания

Вид	30.09.2021	31.12.2020 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	13 943	15 248
Вземания по договори с клиенти	4 098	556
<i>Обезценка на вземания по договори с клиенти</i>	(230)	(230)
Активи по договори с клиенти	2 897	82
Вземания по предоставени аванси	3 824	6 001
Вземания по оперативен лизинг	2 445	4 536
Други търговски вземания	909	4 303
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	34	3 309
Вземания по договори с клиенти	191	3 466
<i>Обезценка на вземания по договори с клиенти</i>	(157)	(157)
Вземания по договори с клиенти /нето/	9 237	38 217
Вземания по договори с клиенти	11 535	40 455
<i>Обезценка на вземания по договори с клиенти</i>	(2 298)	(2 238)
Активи по договори с клиенти /нето/	12 455	14 745
Активи по договори с клиенти	12 455	14 745
Вземания по предоставени аванси /нето/	6 346	8 330
Вземания по предоставени аванси	6 594	8 617
<i>Обезценка на вземания по предоставени аванси</i>	(248)	(287)
Вземания по оперативен лизинг /нето/	267	11
Вземания по оперативен лизинг	267	11
Други търговски вземания /нето/	386	160
Други търговски вземания	398	172
<i>Обезценка на други търговски вземания</i>	(12)	(12)
Общо	42 668	80 020

1.10. Други текущи вземания и активи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	10 231	13 208
Вземания по дивиденди	10 231	13 208
Вземания по съдебни спорове	55	55
<i>Обезценка на вземания по съдебни спорове</i>	(55)	(55)
Вземания от социално осигуряване	17	-
Социално осигуряване	17	
Други текущи вземания и активи	4 775	4 604
Предоставени гаранции и депозити	190	345
Предплатени разходи	552	721
Вземания по застраховане		17
Вземания по лихви		218
Други вземания	4 033	3 303
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	1 723	821
Данък върху добавената стойност	906	821
Корпоративен данък	365	
Други данъци	452	
Общо	16 746	18 633

1.11. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи и финансов лизинг	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност - кредити	7 065	7 605
Общо	7 065	7 605

1.11.1.1. Кредити – текущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Вземания по кредити от свързани лица в групата /нето/	6 603	7 158
Вземания по кредити от свързани лица в групата	5 936	6 569
Вземания по лихви по кредити от свързани лица в групата	674	596
<i>Обезценка на вземания по кредити от свързани лица в групата</i>	(7)	(7)
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	462	447
Вземания по кредити от несвързани лица	450	450
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	17	2
<i>Обезценка на вземания по кредити от несвързани лица</i>	(5)	(5)
Общо	7 065	7 605

Условието по предоставените заеми на свързани предприятия са подробно оповестени в бележка 3.3 Свързани лица и сделки със свързани лица.

Салдо по предоставени заеми, без свързани лица:

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
Смарт Билд Дигитал ЕООД	450	17	-	-
Смарт Билд Дигитал ЕООД - обезценка	(5)			
Общо	445	17	-	-

1.13. Парични средства

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Парични средства в брой	11	15
в лева	8	12
във валута	3	3
Парични средства в разплащателни сметки	40 160	26 822
в лева	7 335	12 864
във валута	32 825	13 958
Парични еквиваленти	6	1
Вземания от подотчетни лица	6	1
Краткосрочни депозити	113	113
Обезценка на парични средства по депозити и сметки	(123)	(99)
Общо	40 167	26 852

През периода са обезценени парични средства по сметки на Трейс Груп Холд АД в Република Сърбия в размер на 24 хил.лв. Подробно движение на обезценките е представено в т. 4.5. Обезценка на финансови активи .

През отчетния период са блокирани парични средства в размер на 3 035 хил.лв., които са представени в Отчета за Финансовото състояние в статия Други текущи вземания.

Таблицата по – долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат класифицирани в отчета за парични потоци на дружеството като парични потоци от финансова дейност.

Пасиви, възникващи от финансови дейности	Салдо към 31.12.2020	Парични потоци от финансова дейност		Промени с непаричен характер - безналични			Салдо към 30.9.2021
		постъпления от финансова дейност	плащания от финансова дейност	нововъзникнали задължения през периода	начислени лихви	други промени	
Дългосрочни банкови заеми	2 934					(684)	2 250
Краткосрочни банкови заеми	980		(796)		44	684	912
Лизингови пасиви дългосрочни (фин.лизинг)	1 233			443		(346)	1 330
Лизингови пасиви краткосрочни (фин.лизинг)	794		(787)	235	22	346	610

Лизингови пасиви дългосрочни (опер. лизинг)	484				(159)	325
Лизингови пасиви краткосрочни (опер. лизинг)	232	(198)	8	24	159	225
Финансови гаранции - дългосрочни	1					1
Финансови гаранции - краткосрочни	1					1
Общо пасиви от финансови дейности:	6 659	-	(1 781)	700	90	5 668

1.14.1. Основен капитал

Вид акции	30.09.2021 г.			31.12.2020 г.		
	Брой акции	Стойност	Номинал	Брой акции	Стойност	Номинал
Изкупени и платени	24 200 000	24 200 000	1	24 200 000	24 200 000	1
Изкупени собствени акции	(6 279)	(21 084)	3.36	(6 279)	(21 084)	3.36
Общо:	24 193 721	24 178 916		24 197 078	24 178 916	

Акционер	30.09.2021 г.				31.12.2020 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Галини-Н ЕООД	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%
Николай Михайлов	16 276 755	16 276 755	16 276 755	67.26%	16 205 831	16 205 831	16 276 755	66.97%
Манол Денев	-	-	-	0.00%	33 941	33 941	0	0.14%
Боян Делчев	-	-	-	0.00%	10 068	10 068	0	0.04%
Росица Динева-Георгиева	-	-	-	0.00%	7 100	7 100	0	0.03%
Десислава Любенова	1 202 056	1 202 056	1 202 056	4.97%	1 202 056	1 202 056	1 202 056	4.97%
Други акционери	4 536 910	4 536 910	4 536 910	18.75%	4 536 910	4 536 910	4 536 910	18.75%
Собствени акции по номинал	6 279	6 279	6 279	0.03%	6 279	6 279	6 279	0.03%
Общо	24 200 000	24 200 000	24 200 000	X	24 200 000	24 200 000	24 200 000	X
Собствени акции по себестойност	(6 279)	(17 515)	(17 515)		(6 279)	(17 515)	(17 515)	
Общо:	24 193 721	24 182 485	24 182 485	100%	24 193 721	24 182 485	24 182 485	100%

1.14.2. Премии от емисии

Премии от емисии в размер на 21 770 хил.лв. към 30.09.2021г. са формирани при емитиране капитал на дружеството през 2007г. - 21 763 х.лв. и 7 х.лв. изменения от покупко-продажба на собствени акции през периода 2014г.- 2020г.

1.14.3. Резерв от преизчисления

Резервът от преизчисления в размер на (496) хил.лв. към 30.09.2021г. е формиран от курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисляването на финансовите отчети на чуждестранните клонове от функционалната им валута във валутата на представяне на отчета на дружеството-майка.

1.14.4. Резерви

	Резерв от преизчисления	Общи резерви	Други резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2019 г.	(901)	2 420	56 023	57 542
Преизчислени резерви към 31.12.2019 г.	(901)	2 420	56 023	57 542
Увеличения от:	-	-	14 197	14 197
Разпределение на печалба			14 197	14 197
Намаления от:	453	-	-	453
Преизчисления на чуждестранни дейности	453			453
Резерви към 31.12.2020 г.	(448)	2 420	70 220	72 192
Намаления от:	(48)	-	-	(48)
Преизчисления на чуждестранни дейности	(48)			(48)
Резерви към 30.9.2021 г.	(496)	2 420	70 220	72 144

1.14.5. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2019 г.	14 231
Преизчислен остатък към 31.12.2019 г.	14 231
Увеличения от:	16 521
Намаления от:	(14 346)
Разпределение на печалба в резерви	(14 197)
Други	(149)
Печалба към 31.12.2020 г.	16 406
Преизчислен остатък към 31.12.2020 г.	16 406
Увеличения от:	5 537
Печалба за годината 2021	5 537
Намаления от:	(4 839)
Разпределение на дивиденди	(4 839)
Печалба към 30.9.2021 г.	17 104
Финансов резултат към 31.12.2019 г.	14 231
Финансов резултат към 31.12.2020 г.	16 406
Финансов резултат към 30.9.2021 г.	17 104

1.15. Нетекущи финансови пасиви и лизинг

Нетекущи финансови пасиви	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
---------------------------	--------------	---------------

Задължения по лизингови договори	1 655	1 717
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	2 250	2 934
Договори за финансова гаранция	1	1
Общо	3 906	4 652

1.15.1. Задължения по лизингови договори - нетекущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по лизинг към свързани лица в групата	42	36
Задължения по лизинг към свързани лица извън групата	212	334
Задължения по лизинг към несвързани лица	1 401	1 347
Общо	1 655	1 717

1.15.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – нетекущи

1.15.2.1. Задължения по получени кредити – нетекущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	2 250	2 934
Общо	2 250	2 934

Условията по получените заеми от финансови предприятия са подробно оповестени в бележка 1.19.2.1 Задължения по получени кредити – текущи.

1.15.3. Договори за финансова гаранция – нетекущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Договори за финансова гаранция за свързани лица в групата	1	1
Общо	1	1

1.16. Нетекущи търговски и други задължения

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по доставки	-	6
Общо	-	6

1.17. Нетекущи провизии

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Провизии за правни задължения	1 394	11 019
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	44	44
Общо	1 438	11 063

1.17.1. Провизии по задължения по строителни договори

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	1 394	11 019
Провизии по задължения по строителни договори	1 394	11 019
Общо	1 394	11 019

1.17.2. Провизии за дългосрочни доходи на персонала

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	44	31
Задължение признато в баланса на 1 януари	44	31
Разход за текущ стаж		7
Актюерска печалба призната през периода		6
Сегашна стойност на задължението към 30 юни	44	44
Задължение признато в баланса към 30 юни	44	44

1.18. Други нетекущи задължения и пасиви

Вид	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по гаранции и депозити	891	926
Общо	891	926

В други нетекущи задължения са включени задължения по издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2037г. и разходи за банкови гаранции и застраховки по приключили към 30.09.2021 г. по строителни договори със срок на валидност след 2021г.

1.19. Текущи финансови пасиви и лизинг

Текущи финансови пасиви	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по лизингови договори	849	1 026
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	912	980
Договори за финансова гаранция	1	1
Общо	1 762	2 007

1.19.1. Задължения по лизингови договори – текущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по лизинг към свързани лица в групата	10	17
Задължения по лизинг към свързани лица извън групата	163	159
Задължения по лизинг към несвързани лица	676	850
Общо	849	1 026

1.19.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – текущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по получени кредити	912	980
Общо	912	980

1.19.2.1. Задължения по получени кредити – текущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	912	980
Общо	912	980

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Λ. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Уникредит Булбанк	65000000	0.70%	02.11.2027	Ипотекки, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки, парични средства
Уникредит Булбанк	13000000	1 месечен ОДИ+2,95%/0,7%	02.05.2022	Ипотекки, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
Уникредит Булбанк	4889575	1%	29.02.2028	Ипотекки, залози на сметки
Банка ДСК АД (Експресбанк АД)	12959007	1.20%	31.10.2031	Залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки, парични средства
ОББ АД	17000000	0.70%	30.09.2026	Ипотекки, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
ОББ АД	3000000	1мес.РАП+2.% BGN /1мес Euribor+2.50% EUR/0,7%	30.09.2021	Ипотекки, залози на вземания, залози на сметки
ОББ АД	900000	1мес.РАП+3.15%	20.10.2023	Ипотекки, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
Банка ДСК АД	25425790	1,20%	31.12.2031	Ипотекки, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
Банка ДСК АД	5000000	1мес.Euribor+ 2.869%	25.06.2025	Ипотекка, залог на вземания, залог на сметка

На 12.06.2020г. е сключен договор между "Трейс Груп Холд" АД и Уникредит Банк Сърбия АД за издаване на банкова гаранция за авансово плащане в размер на 5 985 000 евро със срок на валидност до 45 месеца от датата на издаване. Гаранцията се издава във връзка със сключен на 28.12.2019г. договор с предмет: "Модернизация и рехабилитация на железопътния участък Ниш - Брестовац" между Консорциум с партньори "Трейс Груп Холд" АД и "Балкантел" ООД и Министерство на финансите на Република

сърбия. Договорът с Уникредит Банк Сърбия АД е обезпечен с: - банкова гаранция в полза на Уникредит Банк Сърбия АД с размер 1 197 000 евро; - 10 записи на заповед на обща стойност 5 985 000 евро; - залог на вземания по договор с предмет "Модернизация и рехабилитация на железопътния участък Ниш - Брестовац".

Салда по получени заеми

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
БДСК АД	774		2 097	
ОББ АД	138		153	
Общо	912	-	2 250	-

1.19.3. Договори за финансова гаранция – текущи

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Договори за финансова гаранция за свързани лица в групата	1	1
Общо	1	1

1.20. Текущи търговски и други задължения

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения към свързани лица в групата	14 024	25 259
Задължения по доставки	8 024	18 551
Пасиви по договори с клиенти	6 000	6 708
Задължения към свързани лица извън групата	662	338
Задължения по доставки	662	338
Задължения по доставки	10 500	16 926
Пасиви по договори с клиенти	14 609	17 671
Задължения по получени аванси		352
Общо	39 795	60 546

1.21. Данъчни задължения

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Данък върху добавената стойност	1	69
Корпоративен данък	-	2 435
Данък върху доходите на физическите лица	39	33
Данък върху разходите	8	
Други данъци	209	11
Общо	257	2 548

Последната данъчна ревизия в дружеството в страната е извършена със заповед Р29002916002784-020-002 от 03.08.2016г. и обхваща период до 31.12.2012г. В клона в Република Сърбия последната данъчна ревизия е от 19.03.2019г. / номер 47-00056/2019-0020-000/ и обхваща период до 31.12.2017г.

1.22. Задължения към персонал

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължение към персонал	580	360
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	64	64
Задължение към социално осигуряване	84	71
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	13	13
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	391	89
Общо	1 055	520

1.23. Текущи провизии

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	8 683	7 411
Провизии по задължения по строителни договори	8 683	7 411
Общо	8 683	7 411

В текущите провизии са представени задължения, които се очаква да възникнат по договори за строителство и други задължения през следващата година – 5 715 хил.лв. са от клона в Република Сърбия, 2 394 хил.лв. от клона в Чехия и 470 хил.лв. на дружеството в България.

1.24. Други текущи задължения и пасиви

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения към свързани лица в групата	3	3
Задължения по гаранции и депозити	3	3
Задължения към свързани лица извън групата	3 719	103
Задължения по гаранции и депозити	47	46
в т.ч. гаранции на НС, УС, СД	47	46
Задължения по дивиденди	3 672	53
Други задължения и пасиви		4
Задължения по гаранции и депозити	176	418
Задължения по застраховки	19	73
Други задължения и пасиви	21	17
Общо	3 938	614

В други текущи задължения са включени разходи за текущи задължения за банкови гаранции, застраховки, както и разходи за банкови гаранции и застраховки по приключили към 30.09.2021г. строителни договори.

2. Индивидуален отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи по договори с клиенти

Приходи по строителни договори в т.ч.:	46 339	79 745
Признати приходи през периода	46 339	79 745
<i>в т.ч. за сметка на началните салда на пасиви по договори</i>	<i>296</i>	<i>2 444</i>
Приходи от продажби на стоки, в т.ч.:	117	-
Продажби на арматурно желязо	117	
Приходи от продажби на услуги в т.ч.:	532	1 079
Управление на обекти	532	1 079
Общо	46 988	80 824

2.1.2. Други доходи

Вид	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Приходи от оперативен лизинг на собствени активи	2 408	2 181
Получени застрахователни обезщетения	32	50
Присъдени обезщетения	120	177
Възстановена обезценка на вземания	38	232
Възстановени провизии по задължения по строителни договори	7 980	
Възстановени провизии по други задължения		293
Отписани задължения		15
Отписани провизии по отписани инвестиции	3	
Други доходи /нетно/	53	91
Доходи от продажби на материали	4	-
Приходи от продажби на материали	13	
Балансова стойност на продадените материали	(9)	
Резултат от продажба на дълготрайни активи	81	(22)
Приходи от освобождаване на дълготрайни активи	544	54
Балансова стойност на продадените активи	(463)	(76)
Приходи от безвъзмездни средства, в т.ч.:	356	133
Безвъзмездни средства, свързани с приходи	356	133
Общо	11 075	3 150

2.1.3. Финансови приходи

Вид приход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Приходи от участия	3 031	5 937
Приходи от лихви в т.ч.	302	562
по търговски заеми	202	361
по търговски вземания	100	67

Други		134
От операции с финансови инструменти		1
Положителни курсови разлики	342	10
Други финансови приходи	2	10
Общо	3 677	6 520

Поради пандемията от COVID-19 ръководството на дружеството е взело решение, считано от 01.01.2020г. лихви за просрочия по търговски договори да не се начяват.

2.2. Разходи

2.2.1. Разходи за материали

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Основни материали	7 386	342
Спомагателни материали	4	1
Горива и смазочни материали	103	129
Резервни части и консумативи	15	11
Инструменти и консумативи	2	6
Гуми	11	13
Електроенергия	41	25
Топлинна енергия	15	8
Вода	5	6
Материали за ремонт на ДМА	1	
Офис обзавеждане		1
Компютърна техника и периф. устройства	4	5
Работно облекло, предпазни средства и медикаменти	1	8
Рекламни материали	6	
Канцеларски материали	20	17
Почистващи материали	14	14
Консумативи за офис техника	6	4
Тръжни документи	3	
Други ММЦ	43	155
Гуми - автомобили за УЦ	2	
Други материали	7	2
Общо	7 689	747

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Подизпълнители СМР	33 951	60 589
Краткосрочен лизинг на транспортни средства	14	
Краткосрочен лизинг на съоръжения	56	
Краткосрочен лизинг на машини и оборудване	34	
Краткосрочен лизинг на недвижими имоти	21	
Наета апаратура	12	
Лизинг на активи с ниска стойност		41
Транспортни услуги	75	7
Услуги с механизация	52	

Ремонти ДМА	41	105
Комисионни възнаграждения по договор		109
Консултантски услуги	152	356
Правно обслужване	87	164
Услуги по граждански договори	15	7
Одит	19	81
Абонаменти	67	21
Охрана	133	68
Интернет	19	14
Застраховки	476	418
Телекомуникационни услуги	69	51
Обучения, семинари	15	2
Автомивка	3	3
Проектиране	1 109	58
Геодезически услуги	13	36
Лабораторни изпитвания	112	29
Оценки	10	2
Реклами, обяви	59	72
Преводи	20	6
Нотариални такси	10	25
Поддръжка на офис техника		8
Курьерски и пощенски услуги	7	5
Копирни услуги	1	1
Членски внос	23	22
Такси за банкови референции	2	
Такса GPS	2	2
Год. техн. преглед на автомобили	1	1
Такса съхранение	1	5
Съдебни разноски, ЧСИ	42	155
Данъци и такси	241	195
Счетоводно обслужване	20	7
Други външни услуги	281	45
Общо	37 265	62 710

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Разходи за амортизации на собствени активи	1 553	1 379
дълготрайни материални активи за основна дейност	1 278	1 090
дълготрайни материални активи за администрация	68	85
дълготрайни нематериални активи за администрация	14	12
инвестиционни имоти	193	192
Разходи за амортизации на активи с право на ползване	384	474
дълготрайни материални активи за основна дейност	18	307
дълготрайни материални активи за администрация	366	167
Общо	1 937	1 853

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	6 462	4 511
производствен персонал	737	510
административен персонал	5 725	4 001
Разходи за осигуровки на в т.ч.	345	325
производствен персонал	105	58
административен персонал	240	267
Общо	6 807	4 836

2.2.5. Разходи за обезценки

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Разходи от обезценка на парични средства	24	16
Разходи от обезценка на вземания		24
Разходи от обезценка на финансови активи		11
Общо	24	51

2.2.6. Други разходи

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Командировки в страната		37
Командировки в чужбина	31	
Трудова медицина	21	11
Дарения	325	650
Брак на активи	1	
Липси на активи	3	
Неустойки по търговски сделки	1	
Лихви по търговски задължения		2
Лихви и санкции по държавни вземания		1
Представителни разходи	85	56
Непризнат данъчен кредит	36	
Разходи без документ	20	6
Разходи минал отчетен период	12	
Провизии по други задължения		40
Провизии по задължения за СМР	-	50
Разходи за алтернативни данъци	7	
Други разходи	2	5
Общо	544	858

2.2.7. Корективни суми

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Балансова стойност на продадени стоки /нето/	117	-
Балансова стойност на продадените стоки	117	
Общо	117	-

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	30.9.2021 г.	30.9.2020 г.
Разходи за лихви в т.ч.	113	144
по заеми от финансови предприятия	70	89
по лизингови договори	43	54
по търговски задължения		1
Разходи, свързани с банкови гаранции	460	295
От операции с финансови инструменти		5
Отрицателни курсови разлики	73	32
Други финансови разходи	168	148
Общо	814	624

2.2.9. Разход за данъци

Вид разход	30.9.2020 г.	30.9.2020 г.
Данъци от печалбата	1 011	2 145
Други	(5)	298
Общо	1 006	2 443

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер на 10% в България, 15% в Република Сърбия и 19% в Чехия .

За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

Отчет за всеобхватния доход

2.2.10. Друг всеобхватен доход

Компоненти	30 септември 2021			31 декември 2020		
	преди данък	данък	след данък	преди данък	данък	след данък
Акционерски печалби и загуби			-	(6)		(6)
Преизчисления на чуждестранни дейности	448		448	453		453
Резерв от преизчисление на чуждестранни дейности, прекласифициран в печалба или загуба	(496)		(496)			
Друг всеобхватен доход	(48)	-	(48)	447	-	447

3. Други оповестявания

3.1. Лизинг

3.1.1. Дружеството като лизингополучател

Към 30.09.2021 г. Трейс Груп Холд АД има неотменяеми ангажименти по 10 броя договори за лизинг, от които 1 бр. на клона в Република Сърбия в размер на общо 2 504 хил.лв. Това са само капитализираните

наеми, които дружеството е признало като активи с право на ползване и съответно задължение по лизинг.

Лизингодател	Начало на договора - точна дата	Договорен срок (год.) съгл.договор/анекс	Намерение за удължаване (год.) от 01.01.2021	Вид на актива
<i>Несвързани лица</i>				
Договор 1	21.8.2017	1.9.2022	3г.	Автомобил
Договор 2	17.12.2018	16.12.2024	4г.	Автомобил
Договор 3	1.6.2018	31.5.2024	4г.	Автомобил
Договор 4	19.9.2018	18.9.2024	4г.	Автомобил
Договор 5	5.11.2018	след изт.на срока автомат.се удължава за 1год.	4г.	Автомобил
Договор 6	18.6.2019	17.6.2024	4г.	Автомобил
<i>Свързани лица извън Групата</i>				
Договор 1	16.12.2015	след изт.на срока автомат.се удължава за неопределен срок	4г.	Автомобил
Договор 2	6.12.2011	след изт.на срока автомат.се удължава за неопределен срок	4г.	Сграда
<i>Свързани лица в Групата</i>				
Договор 1	1.6.2018	след изт.на срока автомат.се удължава за 1год.	4г.	Автомобил
Договор 2	1.3.2015	след изт.на срока автомат.се удължава за 1год.	4г.	Автомобил

Договорите за оперативен лизинг са със срок от 60 месеца.

Същевременно Дружеството е сключило договори за лизинг, в които то е лизингополучател. Договорите са за отдаване под наем при условията на оперативен лизинг на сгради, офиси, строителна техника и транспортни средства.

3.1.2. Дружеството като лизингодател

Оперативен лизинг

Матуритетният анализ на бъдещите недисконтирани постъпления по оперативен лизинг по години е както следва:

Бъдещи лизингови постъпления по договори за оперативен лизинг със свързани лица в групата към 30.9.2021 г.							
	До 1 г.	От 1 г.-до 2 г.	От 2 г.-до 3 г.	От 3 г.-до 4 г.	От 4 г.-до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Лизингови постъпления	2 639				2 639		5 989
Бъдещи лизингови постъпления по договори за оперативен лизинг със свързани лица в групата към 31.12.2020 г.							
	До 1 г.	От 1 г.-до 2 г.	От 2 г.-до 3 г.	От 3 г.-до 4 г.	От 4 г.-до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Лизингови постъпления	3 116				10 518	1 543	15 177

Бъдещите лизингови постъпления по оперативен лизинг със свързани лица в групата са посочени в т. 3.3. Свързани лица и сделки със свързани лица.

3.2. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол е Николай Ганчев Михайлов – 67.26%.

Дъщерни предприятия на дружеството:

Трейс БГ ЕАД, България

Трейс Ямбол АД, България

УСМ АД, България

Трейс Механизация ЕАД

Трейс Пропъртис ЕООД, България

Инфра Комерс ЕООД, България

Трейс Сърбия АД Ниш, Сърбия

Ариа резиденс ООД

Подобна информация за инвестиции на Дружеството в ДЗЗД с контролно участие е представена в пояснително приложение 1.4.1. Инвестиции в дъщерни предприятия.

Асоциирани предприятия на дружеството:

Джи Ти Транс БГ ООД

Подобна информация за инвестиции на Дружеството в ДЗЗД със значително участие е представена в пояснително приложение 1.4.2. Инвестиции в асоциирани предприятия.

Други свързани лица:

Галини - Н ЕООД – дружество свързано чрез основния акционер
 Галини ЕООД – дружество свързано чрез основния акционер
 Инжпроект ООД – дружество свързано чрез основния акционер
 Фондация Трейс за хората ЮЛНЦ – Трейс Груп Холд АД основен учредител

Дружества, свързани чрез ключов ръководен персонал

СБАЛ Гръбначен център АД, Новита АД, Бордони ЕООД, Евилард-България ЕООД, Синтерметали ЕООД, Аеро плазза АД, Диджиналитикс ООД, Роуд дизайн АД, Лепица ленд ООД, Крамекс АД, Трескавед ООД, Химик АД

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Николай Ганчев Михайлов - Председател на Надзорен съвет
 Манола Пейчев Денев - Член на Надзорен съвет
 Мариела Иванова Рунтева- Член на Надзорен съвет
 Десислава Иванова Любенова – Председател на УС
 Боян Стоянов Делчев – Главен изпълнителен Директор и Член на УС
 Росица Йорданова Динева-Георгиева-Член на УС

Дружеството оповестява следните разчети със свързани лица, които са осъществени по пазарни цени и не се отличават от тези за несвързани лица:

Вземания от свързани лица в групата

Клиент	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Трейс Груп Холд АД - компания-майка		
Трейс БГ ЕАД (Трейс София ЕАД)	12269	15383
Трейс Ямбол АД	1	543
Инфра комерс ЕООД	749	906
УСМ АД	722	1440
Трейс пропъртис ЕООД	2225	667
Трейс Сърбия	5413	9927
Трейс Механизация ЕООД	735	
ДЗЗД Трейс Своге	36	36
ДЗЗД Цариградско	0	58
ДЗЗД Чепеларе	25	25
ДЗЗД Люлин Трейс	110	110
ДЗЗД Маркировка 2014	74	74
ДЗЗД Метро строителство от 14.11.19г.	4	4
ДЗЗД Проект Пловдив	2132	253
ДЗЗД ТРЕЙС ЗОНА 1	205	171
ДЗЗД Поморие 2018	100	
Обезценки	-230	-230

Общо	24 570	29 367
------	--------	--------

Вземанията от свързани лица към 30.09.2021г. и 31.12.2020г. са безлихвени и необезпечени.

Задължения към свързани лица в групата

Доставчик	30.09.2021	31.12.2020
Трейс БГ ЕАД	3 865	8 685
Инфра комерс ЕООД	1 573	720
УСМ АД	2	4
Трейс пропъртис ЕООД		513
Трейс Механизация ЕООД	2	
Трейс Сърбия	2 913	8 632
ДЗЗД Трейс билд	387	586
ДЗЗД Проект Пловдив	5 681	6 960
Общо	14 423	26 100

Задълженията към свързани лица към 30.09.2021г. и 31.12.2020г. са безлихвени и необезпечени.

Предоставени кредити на свързани лица в групата

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Трейс БГ АД/	10000	4%	29.04.2022	запис на заповед
Инфра Комерс ЕООД	1800	4%	30.11.2021	запис на заповед
Инфра Комерс ЕООД	1800	4%	29.04.2022	запис на заповед
ДЗЗД ВИК СТАРА ЗАГОРА	46	3%	30.09.2021	запис на заповед
ТРЕЙС КЪМПАНИ ООД	3912	4%	02.08.2022	запис на заповед
Трейс Пропъртис ЕООД	1000	4%	02.10.2021	запис на заповед
Трейс Сърбия АД	4320	4%	31.12.2021	запис на заповед
Трейс Билд		4%	31.12.2022	запис на заповед
Трейс Сърбия АД	978	4%	31.10.2021	запис на заповед

Салда по кредити, предоставени на свързани лица в групата

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
Трейс Сърбия	4 321	58		
Трейс Билд			69	1
Инфра Комерс ЕООД	573	240		
Трейс Къмпани ООД	27	8		
Трейс Сърбия АД Ниш		5		
Трейс София ЕАД/Трейс БГ АД	1 000	363		
ДЗЗД ВиК Стара Загора	15			
Обезценки	(7)			

Общо	5 929	674	69	1
-------------	--------------	------------	-----------	----------

Начислени приходи от лихви по предоставени кредити на свързани лица в групата

Кредитополучател	Вземане към	Начислени	Получени	Вземане към
	31.12.2020 г.	през 2021 г.	през 2021 г.	30.9.2021 г.
Трейс БГ	351	12		363
Трейс Къмпани ООД	7	1		8
ДЗЗД Проект Пловдив	-	1	1	-
Инфра Комерс ЕООД	212	27		239
Трейс Сърбия АД Ниш	26	14	34	6
Трейс Сърбия- + Трейс Билд	-	59		59
Общо	596	114	35	675

Начислени разходи за лихви по получени кредити от свързани лица в групата няма.

Вземания от други свързани лица

Клиент	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
ДЗЗД	188	3 466
Дружества, свързани с основен акционер	3	
Обезценки	(157)	(157)
Общо	34	3 309

Задължения към други свързани лица

Доставчик	30.09.2021 г.	31.12.2020 г.
Ключов ръководен персонал	47	46
Дружества, свързани с основен акционер	329	338
ДЗЗД	329	
Дивиденди	3 672	53
Други	4	4
Общо	4 381	441

Задълженията към други свързани лица към 30.09.2021г. и 31.12.2020г. са необезпечени и безлихвени.

Предоставени заеми на други свързани лица-няма.

Вид	Начислени суми за:	
	краткоср. доходи на наети лица	други дългосрочни доходи
Управителен съвет	950	175
Надзорен съвет	2 595	216
Общо:	3 545	391

Дружеството счита за ключов ръководен персонал тези лица, които могат да вземат решения и да се разпореждат от името на дружеството.

Управление на капитала

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в индивидуалния отчет за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 30 09 2021г.:

Вид	30.9.2021 г.	31.12.2020 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	39 461	66 851
Финансови пасиви свързани лица	9 113	26 143
Финансови пасиви несвързани лица	30 348	40 708
Намаален паричните средства и парични еквиваленти	с: (40 167)	(26 852)
Нетен дългов капитал	(706)	39 999
Общо собствен капитал	135 166	134 516
Общо капитал	134 460	174 515
Съотношение на задлъжнялост	(0.01)	0.23

3.3. Финансови рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някои от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в три групи: парични средства и вземания от клиенти, финансови активи – предоставени заеми.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в следните банки - Уникредит Булбанк АД, Банка ДСК АД, ОББ АД и Юробанк България АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващите банки са със стабилна ликвидност.

Към 31.03.2021г. са обезценени парични средства по разплащателни сметки в банки – в България и чужбина в размер на 118 хил. лв. на база на официално публикуваните им кредитни рейтинги от сертифицирани кредитни агенции.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на държаните от дружеството финансови активи и пасиви ще варират поради промени в пазарните лихви. Инструментите с фиксиран лихвен процент са изложени на риск на справедливата стойност на лихвения процент - промените в нивата на пазарния лихвен процент ще повлияят на стойността на държаните финансови активи и пасиви с фиксирана лихва. Финансовите активи и пасиви с плаващ лихвен процент са изложени на риск на паричния поток - бъдещите парични потоци от тях ще зависят от промени в пазарните лихвени проценти.

Като цяло в структурата на активите и пасивите на Дружеството, лихвоносните финансови активи и пасиви имат значителен дял, представляващи вземания и задължения по договори за финансов лизинг, получени и предоставени заеми.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск дотолкова, че всички клонове оперират в държави с променлив курс на местната валута – сръбски динари, чешки крони, македонски денари и украински гривни. Но преобладаваща част от неговите сделки и операции се извършват предимно в лева и/или евро.

4. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

4.1. Обезценка на имоти, машини и съоръжения, нематериални активи и инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията, Нематериалните активи или Инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Към 31.12.2020 г. на база на извършен преглед не са установени индикации за обезценка на материални запаси, нетекущи активи/имоти, машини, съоръжения и оборудване/ и инвестиции.

4.2. Полезни животи и остатъчни стойности на имоти, машини и съоръжения

Финансовото отчитане на имоти, машини и съоръжения включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на дружеството. Информация за полезния живот на активите е представена в т 2.8.Имоти, машини и съоръжения.

През 2020 г. на база на извършен преглед не са установени условия за промени в определения полезен живот и остатъчна стойност на имоти, машини и съоръжения.

4.3. Обезценка на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни дружества, когато притежаваните от него акции, дялове или други права в други дружества, превишават 50 % от капитала им, или по друг начин е в състояние да ръководи и определя финансовата и оперативната им политика, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. Съвместно предприятие, върху която Дружеството и другите страни притежават съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството оказва значително влияние и условно притежава от 20 до 50% от капитала им, но които не дъщерни предприятия и съвместни предприятия.

Те се оценяват по себестойност, намалена със загубите от обезценки. Към датата на всеки отчет ръководството прави анализ и оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции и какъв е евентуалният размер на загубите от обезценка. Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите в други дружества: отчитане на отрицателна стойност на

нетните активи или активи под регистрирания основен капитал, значително превишение на задълженията над вземанията, съществени ограничения в дейността, значително редуциране на обемите и/или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано, отчитане на загуби за продължителен период от време, тенденция на влошаване на основни финансови показатели. При преценката си Ръководството подхожда индивидуално спрямо всяка инвестиция и съответните индикатори, като приема, че наличието на повече от един налага преглед на оценката. Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и производствен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи приходи и пр.

Към 31.03.2021г. на база прегледа и оценката, извършени от Ръководството на дружеството не е отчетена обезценка на инвестиции.

4.4. Обезценка на материални запаси

Към края на всеки отчетен период ръководството прави преглед на наличните материални запаси – материали, продукция, стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност.

При този преглед към 31.03.2021 г. не са установени индикации за обезценка на материални запаси.

4.5. Обезценка на финансови активи

Към края на всеки отчетен период ръководството изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция.

За прилагането на тези изчисления ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби; д) специфични допускания и преценки при някои индивидуални вземания, включително от свързани лица.

Към края на периода Дружеството притежава: финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, включващи търговски вземания и предоставени заеми; активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция

За изчисляване на очакваните кредитни загуби по отношение на търговските вземания са приложени опростеният подход, съгласно МСФО 9, и матрица на провизиите. Вземанията са разгледани на колективна база, спрямо вероятността за неизпълнение и потенциалните загуби в резултат на това, изчислени въз основа на историческите данни на Дружеството за 5 годишен период, като за вземания, които има достатъчно информация, са взети предвид обективни външни и начислена кредитна обезценка.

Предоставените заеми са разгледани на индивидуална база по отношение на очаквани кредитни загуби. За определянето на кредитния риск Дружеството ползва вътрешна методология за кредитен рейтинг, която в контекста на определението за „нисък кредитен рейтинг“ е основана и съвместима с утвърдена световна дефиниция в това отношение, а за определянето на потенциалните загуби са ползвани публикувани данни, коригирани спрямо обстоятелствата, като за вземания, за които е налице достатъчно информация е призната кредитна обезценка.

Договорите за финансова гаранция са разгледани аналогично на предоставените заеми, като е отчетен ефектът от издадената гаранция по отношение на лицето, за което е предоставена.

4.6. Признаване на приходи по договори с клиенти

Дружеството признава приходи по договори за строителство, на базата на задължението за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето, само ако е в състояние да направи обоснова оценка на степента на напредъка към пълно удовлетворяване. Степента на напредъка е преразгледана към края на отчетния период, за което са ползвани методи на вложените ресурси, по-специално бюджети на очакваните и действително извършените разходи, които Ръководството счита за уместни (виж бележка 2.22.1.4) Независимо от това, в бъдеще могат да настъпят промени, доколкото е възможно да не са взети предвид факти и обстоятелства, които не са били известни или под контрола на Ръководството, както и поради факта, че в края тези договори подлежат на формално одобрение и/или приемане от клиента и/или трета страна – държавен орган.

Договорите за доставки на продукция, стоки и услуги за отчетния период и към края му касаят отделни доставки или в серия, с удовлетворени задължения за изпълнение или с частично удовлетворени задължения, при които Дружеството има право на възнаграждение в размер на равен на стойността на прехвърлените стоки, за които има право да фактурира. Ръководството не счита, че има вероятност да настъпят промени по отчетените приходи, салда и вземания по тези договори в бъдеще.

Обещаните възнаграждения по действащите и незавършени през периода договори за строителство и други доставки са по фиксирани цени, за които не са предвидени промени.

4.7. Провизии

Дружеството отчита следните видове провизии:

- Провизии по строителни договори във връзка с поети гаранции за отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя и други свързани разходи по приключили договори за строителство;
- Провизии по съдебни спорове;
- Провизии за други задължения по поети договорни ангажименти

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към датата на индивидуалния отчет.

Провизиите се преизчисляват на всяка дата на индивидуалния отчет на база най-добрата текуща оценка за погасяване на задължението. Промените в оценката може да са в резултат на промени в стойността или разпределението във времето на изходящите парични потоци или на промени в лихвените проценти (дисконтови фактори).

Провизии по строителни договори

Дружеството има ангажимент съгласно сключени договори за СМР услуги да извършва отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя за собствена сметка за определен в договорите срок. Оценката на тези провизии се извършва от вътрешни специалисти с подходяща квалификация и опит, при приключване на всеки строителен обект, за който Дружеството има такова поето задължение, въз основа на преходен опит с подобни обекти. Определянето на провизията по строителни договори изисква Ръководството да направи преценка относно разходите за отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

4.8. Актюерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

4.9. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.10. Лизинг

Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, дружеството преценява дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използването на същия актив за съответния по договора срок.

За да определи дали по силата на договор се прехвърля контрол над използването на определен актив дружеството преценява дали през целия период на ползване има следните права:

- правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на определения актив;
- правото да определя и ръководи използването и експлоатацията на идентифицирания базисен актив.

За признатите договори за лизинг, ръководството е стигнало до заключение, че в рамките на обхвата на правото си на ползване, определено в договора, дружеството има право да взема съответните решения относно това как и с каква цел да бъдат използвани активите, като е в състояние да определя работно време и лицата, които имат достъп до активите.

Определяне на срока на лизингови договори с опции за подновяване и прекратяване – като лизингополучател

Дружеството определя срока на лизинга като неотменимния период на лизинга, заедно с

- а) периодите, по отношение, на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще упражни тази опция и
- б) периодите, по отношение, на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че дружеството няма да упражни тази опция.

Дружеството прилага преценки при определяне дали притежава достатъчна степен на сигурност, че ще упражни опцията за удължаване или за прекратяване, като взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимули за упражняване на опция за удължаване или за не упражняване на опция за прекратяване.

След датата на стартиране на лизинга дружеството прави повторна оценка на срока на договора, при настъпване на важно събитие или съществено изменение в обстоятелствата, което е под негов контрол и засяга това доколко е достатъчно сигурно, че дружеството ще упражни опция, която не е била отразена при определяне на срока или няма да упражни опция, която преди това е била отразена при определяне на срока на договора.

Определяне на диференциален лихвен процент на договори за лизинг, в които дружеството е лизингополучател

В случаите, в които дружеството е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим му за дисконтиране на задълженията по лизинг, тя използва диференциалния лихвен процент, който би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. За договори, за които дружеството няма аналогично финансиране, то търси наблюдаеми данни като пазарни нива на кредитите и банкова статистика, която е публично достъпна.

На тази база, ръководството е приело че диференциален лихвен процент е 3%, на база анализа на лихвените равнища на ползвани от него привлечени средства с подобни характеристики:

- за оперативни лизингови договори за движими активи на база лихвен % по договорите за финансов лизинг на дружеството към 01.01.2020г.
- за оперативни лизингови договори за недвижими активи на база лихвен % по договори за инвестиционни кредити на дружеството към 01.01.2020г.

Преглед за индикатори за обезценка на активите с „право на ползване“

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството извършва преглед за обезценка на активите с „право на ползване“. Като са налице индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

5. Условни активи и пасиви

Поръчителства и предоставени гаранции

Условни активи, включващи: издадени банкови гаранции, учредени обезпечения и залози на вземания от дъщерни дружества и други свързани лица в полза на търговски банки:

ХИЛ.ЛВ.

Издател (банка)	Размер по договор	В полза на:	Цел	Срок	Обезпечение
BGN'000					
SCS RS DOO	257	Trace Group Hold PLC Ogranak Beograd	Za dobro izvršenje posla	30.09.2021	

SCS RS DOO	108	Trace Group Hold PLC Ogranak Beograd	Za dobro izvršenje posla		30.09.2021	
MONTEIRA DOO	143	Trace Group Hold PLC Ogranak Beograd	Garantni depozit		28.02.2022	
BOJA DOO SOMBOR	28	Trace Group Hold PLC Ogranak Beograd	Za dobro izvršenje posla		30.09.2021	
ART KOLOR DOO	64	Trace Group Hold PLC Ogranak Beograd	Garantni depozit		30.09.2021	
ОББ АД	5 137	български държавни институции и общини	обезпечаване задължения договори	на по	15.05.2023	недвижими имоти, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
Банка ДСК ЕАД	5 437	българско министерство, български държавни агенции и общини, български дружества с държавна и/или общинска собственост, сръбско дружество с държавна собственост, частни дружества регистрирани в България	обезпечаване изпълнение задължения договори	на на по	29.05.2026	Недвижим имот, залози на ДМА, залози на вземания, залози на сметки
Банка ДСК/Експресбанк/ ЕАД	13 128	българско министерство, български държавни агенции и общини, български дружества с държавна собственост, ТД на НАП, Областно Пътно управление	обезпечаване задължения договори	на по	17.02.2036	залози на ДМА, парични средства, залози на сметки
Уникредит Булбанк АД	29 223	българско министерство, български държавни агенции и общини, български дружества с държавна и/или общинска собственост, сръбско дружество с държавна собственост, чешко дружество с държавна собственост, частно дружество регистрирано в България, сръбско министерство, Уникредит Банк Сърбия АД	обезпечаване изпълнение задължения договори, държавни вземания по закон	на на по	03.09.2037	Недвижим имот, залози на ДМА, парични средства, залози на вземания, залози на сметки
Общо:	53 525					

Условни активи

Вид	Учредена гаранция, обезпечение от контрагент	Застрахователна сума в хил.лв
застраховки гаранции	ЗАО ОЗК - Застраховане АД	13 621

застраховки гаранции	ЗАД ЕВРОИНС АД	8 533
застраховки гаранции	ЗК ОЗК ИНС ЕАД	4 739

На 12.06.2020г. е сключен договор между "Трейс Груп Холд" АД и Уникредит Банк Сърбия АД за издаване на банкова гаранция за авансово плащане в размер на 5 985 000 евро със срок на валидност до 45 месеца от датата на издаване. Гаранцията се издава във връзка със сключен на 28.12.2019г. договор с предмет: "Модернизация и рехабилитация на железопътния участък Ниш - Брестовац" между Консорциум с партньори "Трейс Груп Холд" АД и "Балкантел" ООД и Министерство на финансите на Република Сърбия. Договорът с Уникредит Банк Сърбия АД е обезпечен с: - банкова гаранция в полза на Уникредит Банк Сърбия АД с размер 1 197 000 евро; - 10 записи на заповед на обща стойност 5 985 000 евро; - залог на вземания по договор с предмет "Модернизация и рехабилитация на железопътния участък Ниш - Брестовац".

Съдебни дела

Към 31.03.2021г. Дружеството е ищец и ответник по следните по-съществени дела:

Търговско дело 1680 в СГС с ищец Столична община за неустойки по договор СО15-РД-55-355/11.06.2015 г. с финансов интерес 910 125, 05 лв.

Търговско дело 1633/2019 ОС Варна с ищец Трейс Груп Холд АД срещу Трафик Холдинг ЕООД с материален интерес 433 702, 35 лв. По същото дело е предявен насрещен иск с ищец Трафик Холдинг ЕООД с материален интерес 440 816,06 лв.

Гражданско дело 32/Ст 33/2017 по описа на Градски съд Прага, Чешка Република Летице Прага, Рузине (ищец), Трейс Груп Холд АД, като участник в Консорциум Летице Прага 2013 (ответник), Размер на иска 11 571 200,46 лв. По същото дело е предявен насрещния иск от ТГХ АД с материален интерес 17 316 755 чешки крони.

Гражданско дело 11389/2015 по описа на СГС с ищец Метрополитен ЕАД, Трейс Груп Холд АД като трето лице помагач на страната на ответника, с материален интерес 500 000 лева.

Търговско дело № 437/2020 по описа на СГС; ищец ТГХ АД; ответник АПИ; с материален интерес 1 004 849,17 лв.

Търговско дело № 519/2020 по описа на СГС; ищец ТГХ АД; ответник АПИ; с материален интерес 1 610 559,14 лв. Търговско дело № 2471/2020 от 14.12.2020 по описа на СГС; ищец: София Тех Парк АД, гр. София; ответник: Трейс Груп Холд АД, Планекс ЕООД, Иво Петров - Архитекти ООД, гр. Плевен; с материален интерес с прогнозна стойност 233 560,87 лв.

6. Събития след края на отчетния период

Във връзка с изпълнението на предстоящите инфраструктурни проекти в Република Румъния на 23.04.2021 г. беше регистриран клон на дружеството Букурещ – „Трейс Груп Холд“ АД клон Букурещ- ТРЕЙС ГРУП ХОЛД АД СОФИЯ КЛОН БУКУРЕЩ

Влияние върху дейността и финансовото състояние на дружеството

Дружеството оперира на територията на страната и Р Сърбия. Предстои развитие на дейност на територията и на Р Румъния

То продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща значими затруднения, за да обезпечи доставките на активи, както и да извършва продажбите към клиентите си. Няма прекратени договори с ключови доставчици и/или клиенти.

Не се наблюдават промени в структурата на предоставяните услуги.

Ръководството не е освобождавало персонал и се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“ и други).

Дружеството продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща значими затруднения, за да обезпечи доставките на активи и извършването на борсовите сделки. Дружеството разполага с достатъчно по обем парични средства, за да посреща ликвидните си нужди.